

BEZPŁATNE CZASOPISMO POLONIJNE UKAZUJĄCE SIĘ W NIEMCZECH | "KONTAKTY" | IN POLNISCHER SPRACHE FÜR DEUTSCHLAND

KONTAKTY®

NR 345 | LISTOPAD | 2023

1995-2023

TEL.: 030 / 324-16-32, FAX 030 / 375-91-850

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

Drogie Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Jakoś tak mamy, że niezależnie od wszystkiego - głowa do góry. Tak się jakoś przyjęło, że nieważne, jak źle - zawsze damy radę. Mówiły nam matki i dziadkowie, że co nas nie zabije - to wzmocni" - pisze w swoim felietonie Anna Burek. A przecież czasem należy sobie pozwolić na ten stan pozostania w niemocy. Rozmawiajmy o tym, że jest gorzej, smutniej. Przyznawajmy się do słabości. Dbajmy o siebie: czasem zdrowo jest ponarzekać.

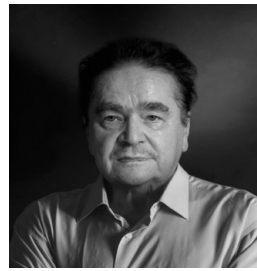
Powiecie że listopad sprzyja narzekaniu? Być może! My wolimy mówić, że sprzyja zastanawianiu się i rozmyślaniu. Dlatego polecamy Wam również rozmowę z Natalią Raginią, mieszkająca w Berlinie autorką powieści oraz broszur fabularnych poświęconych tematyce psychologicznej. Naszej redaktorce opowiada ona o indywidualnym doświadczeniu depresji, odnajdywaniu swojej drogi i poznawaniu siebie dzięki pisaniu.

A jak macie dość rozmyślenia, to polecamy aktywność! Bardzo dużo wydarzeń czeka na mieszkańców Berlina i gości tego miasta w listopadzie. Pokazują one, że listopad wcale nie jest najsmutniejszym miesiącem w roku. Berliński Tydzień Nauki, Jazzfest, Theater der Dinge - jedno z najważniejszych wydarzeń współczesnego teatru lalek, figur i przedmiotów a także rozmaite targi jak Bazaar Berlin czy Zeughausmesse - targi współczesnej sztuki użytkowej. Dużo się dzieje. Już przedświątecznie.

Początek miesiąca jednak zawsze jest związany z mniejszym lub większym wyciszeniem. Polecamy Wam tekst Ewy Michałowskiej-Walkiewicz, która opisuje zwyczaje związane z dniem Wszystkich Świętych i Dniem Zaduszny. Kiedyś gospodynie przykrywały stół białym wytrzępanym obrusem, umieszczały na nim żur i gotowane ziemniaki. Takie wytrzępane obrusy były symbolem przebaczenia win zmarłemu i ogólnego szczęścia osób żyjących. Może warto wrócić do tego zwyczaju?

Redakcja

Choć nie ma już Go z nami, to na zawsze pozostanie w naszych sercach i pamięci

21 października 2023, odszedł od nas wspaniały wokalista, muzyk i kompozytor

WOJCIECH KORDA

Polonia niemiecka a szczególnie berlińska zapamięta go z licznych koncertów charytatywnych na rzecz potrzebujących. Jego ostatni koncert poza granicami kraju miał miejsce w Bazylice Św. Jana Chrzciciela w siedzibie Polskiej Misji Katolickiej w Berlinie. Był to wzruszający koncert kolęd.

Wyrazy współczucia dla żony i rodziny składa w imieniu własnym i Polonii menadżer Andrzej Pakula

POLSKA RADA ZWIĄZEK KRAJOBY W BERLINIE

zaprasza na
Zabawę Andrzejkową
która odbędzie się
w sobotę 25 listopada 2023r. od godz. 17.00
w Dwórze Kolesin

Kolesin 14,66-110 Babimost
(ok. 2,5 godziny samochodem z Berlina)

O niepowtarzalną atmosferę zadba profesjonalny DJ i wodzirej Artur Nyczka, a W andrzejkowy wieczór zapraszamy w podróż do świata magii. Przewodnikiem będzie profesjonalna wróżka, która odkryje przed Wami karty przyszłości. Wspólne tańce, wyborne menu, gry i zabawy tematyczne oraz doskonała muzyka zagwarantują udaną zabawę.

Dopełnieniem oferty w czasie pobytu jest możliwość korzystania z jacuzzi i sauny, po uprzedniej rezerwacji w hotelu./tel.+48 571 245 145

Możliwość przyjazdu już w piątek i zakwaterowania z bonifikatą. Tego dnia restauracja hotelowa będzie otwarta specjalnie dla nas do godz. 23:00.

Informacja i rezerwacja uczestnictwa
Jacek Hermann: Tel. 0162 623 3126,

Prosimy o wpłaty na konto:
Ferdynand Domaradzki
IBAN: DE87 1005 0000 6016 6359 18
BIC: BELADEVXXX

Spis treści

PRAWO / ADWOKACI	str. 8
NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem	str. 10
TŁUMACZE	str. 11
FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA	str. 14
KUPNO / SPRZEDAŻ	str. 16
MATRYMONIALNE / TOWARZYSKIE	str. 16
NAUKA / PRACA	str. 16
ZDROWIE	str. 20
USŁUGI / INNE	str. 23
MOTORYZACJA / TRANSPORT	str. 25

STAR MANAGER - Mistrzowie Organizacji Wydarzeń

Piotr Sobik

Michał Olek

1. Od kiedy istnieje Agencja Star Manager i w czym się specjalizuje?

Agencja Eventowa Star Manager błyszczy niemieckim rynku eventowym. Specjalizujemy się we współpracy z największymi gwiazdami kabaretu, muzyki, sportu i showbiznesu oraz z renomowanymi stacjami telewizyjnymi. Firma powstała w Polsce ponad 10 lat temu, stała się rozpoznawalna w branży organizacji biletowanych imprez masowych oraz eventów komercyjnych, a jej sukces to efekt wspólnego wysiłku utalentowanych specjalistów. W ślad za tym, w 2019 roku uruchomiliśmy w Niemczech Star Manager GmbH.

2. Kto tworzy Agencję Star Manager i co wnosi do firmy każdy członek zespołu?

Każdy członek zespołu ma swoje unikalne zadania i role, które składają się na kompleksową organizację wydarzeń. CEO, Project Managerowie, Grafik Designer, osoby zarządzające mediami - to drużyna, która tworzy niezapomniane wydarzenia od pomysłu do efektu.

3. Za co odpowiedzialna jest Agencja w procesie organizacji wydarzenia - gdzie zaczyna się, a gdzie kończy Wasza ekspertyza?

Star Manager nie tylko organizuje wydarzenia dla Polonii w Niemczech, ale także dostarcza pełną obsługę, włączając w to projekty graficzne, filmy promocyjne, iden-

tyfikację wizualną, a także komunikację i promocję. Zajmuje się także administracją, kontaktem z lokalnymi mediami i kampaniami w social mediach.

4. Z jakimi artystami czy firmami współpracowaliście? Jakie eventy należą do Waszych ulubionych?

W portfolio agencji znajdziemy wiele znakomitych wydarzeń, takich jak Kabaretowy Dzień Kobiet, Fitnessshow, komediowe spektakle teatralne i stand-up. Angażowaliśmy takich artystów jak Kabaret Młodych Panów, Kabaret Moralnego Niepokoju, Kabaret Ani Mru Mru, Marcin Daniec, Kabaret RAK, Katarzyna Skrzynecka, Paweł Domagała i wielu innych. To właśnie dzięki tym wydarzeniom agencja zdobyła uznanie Polonii w Niemczech.

Co wyróżnia Gramy.de? To przede wszystkim pasja do pracy z artystami i nieustraszona gotowość do podejmowania każdego wyzwania. Jak mówi Michał Olek, CEO: „Nie ma dla nas zadań niemożliwych.” To podejście owocuje udanymi wydarzeniami i powracającymi klientami.

W Niemczech agencja szczególnie kupia się na organizację wydarzeń w największych miastach, takich jak Berlin, Hamburg, Frankfurt nad Menem, Düsseldorf, Bochum, Dortmund, Stuttgart i Monachium. Sale, w których odbywają się te imprezy, są przestronne, eleganckie i wyposażone w doskonałe nagłośnienie. Dbamy o każdy detal na-

szych wydarzeń, aby zachwyć wizualnie oraz organizacyjnie.

5. Na jakie wydarzenia w Niemczech organizowane przez Waszą Agencję mogą już czekać nasi Czytelnicy?

Czego możemy spodziewać się w najbliższym czasie? Grudzień przynosi kabaretową ucztę dla duszy - Neonówkę, a marzec to już tradycyjnie Kabaretowy Dzień Kobiet w 5 największych miastach Niemiec. Poza tym agencja szykuje niespodzianki na zimę i wiosnę, które na pewno zaskoczą i rozbawią publiczność.

6. Gdzie na bieżąco informować się na temat organizowanych przez Was eventów?

Jeśli chcecie być na bieżąco z wydarzeniami organizowanymi przez Star Manager koniecznie odwiedźcie stronę internetową www.gramy.de i www.starmanager.de oraz śledźcie na Facebooku pod adresem [gramy.de](https://www.facebook.com/gramy.de). Tam znajdziecie wszystkie informacje, bilety i aktualności dotyczące najbliższych wydarzeń.

Nasza firma to gwarancja doskonałej organizacji, niezapomnianych przeżyć i spotkań z największymi gwiazdami. Niezależnie od tego, czy jesteście fanami kabaretu, muzyki, czy innych rozrywek - Gramy.de ma coś dla każdego. Nie przegapcie okazji, by być częścią ich wyjątkowych wydarzeń!

7. Coś na zakończenie dla naszych czytelników?

Jeśli szukacie niezapomnianej zabawy, kulturalnych doznań i autentycznego polskiego klimatu na terenie Niemiec to agencja Star Manager jest dla Ciebie idealnym wyborem.

Działamy w największych miastach więc zawsze jesteście blisko Ciebie.

Nasza misja? Tworzyć wydarzenia, które łączą, inspirują i dostarczają niezapomnianych wrażeń. Wykorzystujemy nasze doświadczenie, kreatywność i pasję, aby każde wydarzenie było niepowtarzalne.

Od koncertów, przez festiwale, kabaretony, po wydarzenia tematyczne – nasza oferta jest tak różnorodna, jak nasi klienci. Star Manager to gwarancja najwyższej jakości, profesjonalizmu i satysfakcji.

Dołącz do naszej społeczności i doświadcź magii, jaka tworzymy na każdym naszym wydarzeniu – bo zasługujesz na to, co najlepsze!

KABARETOWY DZIEŃ KOBIECI

wystąpią:

ANI MRU-MRU
KABARET CZESUAF
ZDOLNI I SKROMNI
KABARET CHYBA
IRENEUSZ KROSNY
JOANNA BARTEL

2 marca 2024
Berlin
Theater am Potsdamer Platz

Bilety i szczegóły:
www.gramy.de
Infolinia: 02841 489 3004

gramy.de STAR MANAGER

prorowadzenie PIOTR 'GUMA' GUMULEC

WARTO WIEDZIEĆ

O czym szumią wierzby i co w trawie piszczy ?

Nic nie jest takie oczywiste, jak to się zwykło przedstawiać. Otrzymujemy jedynie tyle informacji z mediów, ile ich właściciele chcą nam akurat przekazać. Niestety niezmiernie rzadko jest to w naszym interesie i dla nas. Niejednokrotnie trzeba solidnej, wielowątkowej analizy, aby zobaczyć szerszy kontekst sytuacji. Dzięki takiej wiedzy możemy podejmować lepsze decyzje.

Świat w kartach i na lądach dalekich - chiński ekspansjonizm kartograficzny

Oto wyjątkowy kawałek ziemi na mapie świata. Mapa to nie tylko narzędzie ukazujące granice państw i kontynenty, to także nośnik wizji, aspiracji i dążeń. Ostatnio mapa ta powoduje coraz większe poruszenie na arenie międzynarodowej. Chiński ekspansjonizm kartograficzny to nie tylko złożona fraza, to również powód do niepokoju dla wielu państw w regionie Azji Wschodniej.

Chiny, które z dumą podnoszą się na globalnej scenie, wydają nowe mapy, sugerując, że ich granice nie kończą się tam, gdzie myślimy. Morze Południowochińskie, Tajwan, Indie, a nawet Rosja - wszystkie te państwa muszą zmierzyć się z nową wizją chińskich granic na mapie. Te działania Chińskiej Republiki Ludowej wywołują ogromne kontrowersje, ale także otwierają głębsze pytania o znaczenie mapy w polityce i geopolityce.

Jednym z obszarów, który od pewnego czasu przyciąga uwagę międzynarodową, jest Morze Południowochińskie. Chiny uważają je za swoje terytorium, co budzi opór Filipin, Wietnamu, Malezji i innych państw regionu, które także zgłaszają roszczenia do tych wód. Terytorialne konflikty wokół Morza Południowochińskiego pozostają źródłem napięć i potencjalnych konfliktów. Jednak chińska mapa sugeruje, że te ziemie są już częścią Wielkiego Państwa Środka.

Kolejnym przykładem jest Tajwan. Chińska mapa przedstawia Tajwan jako integralną część Chin, podczas gdy Tajwańczycy uważają się za niepodległe państwo i funkcjonujący suwerennie byt. To tylko wierzchołek góry lodowej, ponieważ takie mapy naruszają status quo i prowadzą do napięć międzynarodowych.

Ale co się dzieje w dalekiej Grenlandii?

Wzrok światowych liderów i strategów gwałtownie zwrócił się ku tej olbrzymiej wyspie, kiedy to prezydent Stanów Zjednoczonych, Donald Trump, zaskoczył wielu, wyrażając zainteresowanie zakupem Grenlandii od Danii.

To nie tylko ekonomiczny gest, bo Grenlandia kryje w sobie bogate zasoby naturalne, ale także geograficzny symbol. To część strategicznego planu, a także próba skierowania spojrzeń ku Arktyce, która staje się coraz ważniejsza w miarę topnienia lodowców i rozwoju szlaków morskich.

Historia Grenlandii po II wojnie światowej jest wyjątkowa i pokazuje, jak zmieniły się jej relacje z Danią. W czasie II wojny światowej Grenlandia stała się istotnym punktem strategicznym dla Stanów Zjednoczonych, a po wojnie pozostała pod kontrolą duńską. Jednak od tamtej pory Grenlandia wyraziła chęć większej autonomii i kontroli nad swoim losem. W 2008 roku Grenlandia uzyskała większą autonomię, w tym ustanowienie grenlandzkiego języka jako języka urzędowego.

To, co dzieje się na mapach i na lądach dalekich, nie jest tylko sprzeczką o kawałek papieru. To odzwierciedlenie narodowych aspiracji, interesów i konfliktów. Chiński ekspansjonizm kartograficzny, próba zakupu Grenlandii przez USA - to wszystko pokazuje, jak niezwykle istotne jest rozumienie geografii i mapy w kontekście geopolitycznym.

Próby chińskiej ekspansji na Grenlandii

Chiny, które dysponują ok. 35% procentami znanych zasobów ziem rzadkich (skand, itr, lantan, cer, neodym, samar, gadolin, terb, dysproz, holm, erb, tul, iterb, lutet) wykorzystywanych w produkcji zaawansowanych technologii i nowoczesnego sprzętu elektronicznego, starają się dominować na rynku metali ziem rzadkich i utrzymać w uzależnieniu jak największą liczbę podmiotów.

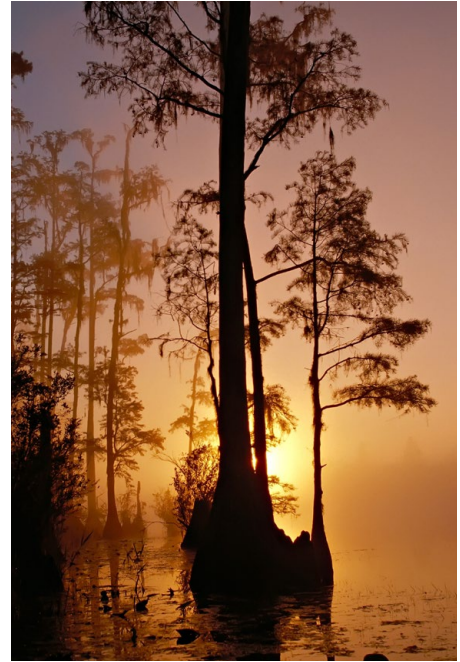
W roku 2010 Pekin pokazał, jak bardzo jest zdeterminowany, by utrzymać swoją pozycję światowego hegemonia ziem rzadkich, nakładając nieformalne embargo na dostawy tych surowców do Japonii.

Agresywna polityka chińska sprawiła, że oczy całego świata zwróciły się w stronę Grenlandii, a właściwie jej surowców. Wizyty na wyspie złożyli m.in. Hillary Clinton (2011, jako sekretarz stanu USA) i Antonio Tajani (2012, komisarz UE ds. przemysłu). Tajani, w zamian za prawo do wydobycia surowców, miał zaoferować 35% dochodów z eksploatacji złóż.

Na reakcję Pekinu nie trzeba było długo czekać. Wedle informacji przekazanych przez Tajaniego w wywiadzie dla AFP ówczesny przewodniczący ChRL, Hu Jintao, złożył wizytę w Kopenhadze już dzień po wizycie komisarza.

Grenlandzki rząd początkowo chciał przystać na chińskie propozycje. Zgodnie z uchwaloną w 2012 roku ustawą zagraniczny przedsiębiorca, inwestując na Grenlandii, mógł wypłacać wynagrodzenie zgodnie ze stawką, która obowiązuje w kraju jego pochodzenia.

Ten wysoce prochiński gest spotkał się ze sprzeciwem rządu Danii, który zablokował ustawę. W 2013 roku lokalny parlament Grenlandii zniósł zakaz eksploatacji surowców na swoim terenie. Grenlandia nie chce sama wydobywać surowców, gdyż nie ma ku temu ani technologii, ani wykwalifikowanych pracowników.

Władze wyspy są jednak skłonne udostępnić innym swoje ziemie na wydobycie w zamian za zyski z eksploatacji, choć w tym momencie nie ma na to chętnych.

Kolejne kroki, zarówno na mapach, jak i w świecie rzeczywistym, będą kształtowały przyszłość naszego globu. Dlatego warto przyglądać się tym wydarzeniom ze szczególną uwagą, ponieważ każda mapa, choć jest zaledwie dwuwymiarowym obrazem, może wpłynąć na naszą trójwymiarową rzeczywistość.

Ukraińskie zasoby naturalne: bogactwo i wyzwania

Ukraina to państwo o wyjątkowym bogactwie surowców naturalnych. Jej tereny obejmują rozległe obszary zasobów takich jak węgiel kamienny, gaz ziemny, ropa naftowa, rudy żelaza, sól, potas i wiele innych. Jednak to bogactwo stwarza zarówno szanse, jak i wyzwania dla kraju i regionu.

Zasoby te są niezwykle ważne dla ukraińskiej gospodarki i przemysłu. Na przykład gaz ziemny, ropa naftowa i węgiel kamienny odgrywają kluczową rolę w produkcji energii w kraju. Ukraina jest też znana ze znacznego eksportu tych surowców, zwłaszcza ropy naftowej i gazu, co wpływa na jej status w regionie i na arenie międzynarodowej. Wielu ekonomistów i analityków dostrzega potencjał Ukrainy jako jednego z głównych dostawców energii do Europy.

Jednak to bogactwo naturalne stanowi również źródło problemów i wyzwań. Ukraińska gospodarka jest w dużym stopniu zależna od surowców energetycznych, co sprawia, że jest podatna na wahania cen na rynkach światowych. Ponadto kontrowersje z Rosją wokół dostaw gazu ziemnego doprowadziły do poważnych sporów i konfliktów, włączając w to kryzys gazowy w 2006 i 2009 roku.

Warto również wspomnieć o ekologicznych aspektach wydobycia surowców naturalnych w Ukrainie. Nieodpowiednie praktyki ekologiczne i brak nadzoru nad przemysłem wydobywczym przyczyniają się do degradacji środowiska, co wpływa na zdrowie ludzi i jakość życia. Ochrona środowiska staje się coraz bardziej pilnym wyzwaniem dla Ukrainy, zwłaszcza w kontekście zmian klimatycznych.

Rosyjska ekspansja zasobowa

Rosja, jako jedno z największych państw na świecie, również dysponuje ogromnymi zasobami naturalnymi. Surowce takie jak gaz ziemny, ropa naftowa, węgiel kamienny, rudy żelaza i wiele innych są kluczowymi elementami rosyjskiej gospodarki. Jednak Rosja wykorzystuje swoje zasoby naturalne również jako narzędzie wpływu i ekspansji geopolitycznej.

Rosyjska ekspansja zasobowa stała się widoczna w różnych kontekstach. Rosja na przykład wykorzystwała dostawy gazu ziemnego do Europy jako narzędzie wpływu politycznego. Wielokrotnie dochodziło do sporów gazowych między Rosją a jej sąsiadami, w wyniku których dostawy gazu były ograniczane, co wpłynęło na kraje odbiorcze i wywołało obawy o bezpieczeństwo energetyczne Europy.

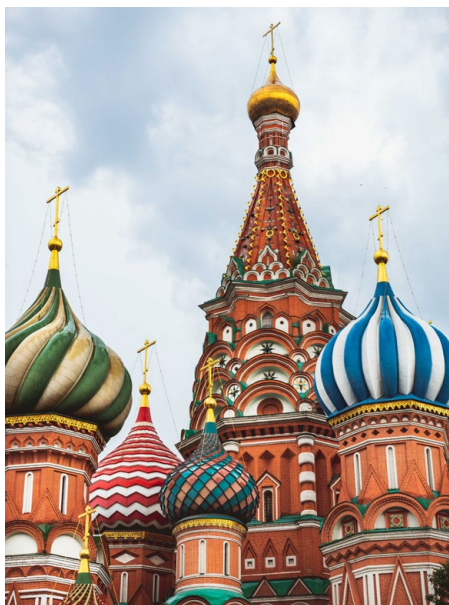
Ponadto rosyjska ekspansja naturalna obejmuje także Arktykę, region obfitujący w zasoby surowców, który staje się coraz bardziej dostępny w miarę topnienia lodowców. Rosja intensyfikuje swoje działania w Arktyce, włączając w to rozbudowę baz wojskowych i infrastruktury wydobywczej. Konkurencja o zasoby arktyczne może prowadzić do potencjalnych konfliktów międzynarodowych.

Podsumowując, zarówno Ukraina jak i Rosja posiadają ogromne zasoby naturalne, które kształtują ich gospodarki, politykę i relacje międzynarodowe. W przypadku Ukrainy wyzwaniami są zrównoważone wykorzystanie tych zasobów i ochrona środowiska, podczas gdy Rosja wykorzystuje swoje surowce jako narzędzie wpływu geopolitycznego. Oba te kraje są ważnymi aktorami na światowej scenie i ich podejście do zasobów naturalnych ma ogromne znaczenie dla przyszłości regionu i świata.

Ukraińskie zasoby niobu: Rosyjska geopolityka surowców

Nie możemy również zapominać o zasobach naturalnych, które odgrywają ogromną rolę w tej geopolitycznej układance. Rosja jest zainteresowana złożami niobu, rzadkiego metalu o kluczowym znaczeniu w produkcji magnesów neodymowo-żelazo-boronowych, stosowanych w technologiach związanych z energią odnawialną i motoryzacją elektryczną.

Niob to rzadki metal, którego używa się m.in.

do produkcji wysokowydajnych stopów stosowanych w przemyśle kosmicznym, energetyce jądrowej i telekomunikacji. Ukraina jest jednym z głównych producentów niobu na świecie, a dokładnie kontroluje ponad 80% światowych zasobów tego surowca wartych biliony dolarów. Nadzór nad tym złożem ma ogromne znaczenie w kontekście walki o przyszłe technologie. Rosja jest drugim miejscem wśród producentów niobu na świecie.

To strategiczne znaczenie niobu sprawiło, że Rosja wykazuje zainteresowanie jego dostępem na terenie Ukrainy. W miarę jak Rosja kieruje swoją uwagę na zagraniczne zasoby surowców, szczególnie te o znaczeniu strategicznym, niob stał się celem rosyjskich ambicji. Rosyjska kontrola nad niobem dawałaby Rosji silną pozycję w negocjacjach handlowych i geopolitycznych, a także wpłynęłaby na produkcję zaawansowanych technologii na skalę światową.

Warto podkreślić, że Ukraina jest zainteresowana ochroną swojego niobu. Wykorzystuje go jako narzędzie wzmocnienia swojej pozycji na arenie międzynarodowej. To może prowadzić do napięć i konfliktów w regionie, zwłaszcza w obliczu rosyjskich prób wpływania na zasoby naturalne Ukrainy. Ukraiński rząd stara się utrzymać kontrolę nad swoimi zasobami i chronić je przed niepożądanym zagarnięciem.

W tym kontekście niob staje się jednym z wielu elementów skomplikowanej układanki, w której zasoby naturalne, geopolityka i interesy państwowych aktorów międzynarodowych spletają się ze sobą.

Rosyjska ekspansja w kierunku zasobów naturalnych na terenie Ukrainy jest tylko jednym z przykładów tego trudnego układu relacji międzynarodowych. Przyszłość zasobów niobu na Ukrainie będzie miała wpływ na równowagę sił i rozwój regionu oraz kształtowała stosunki międzynarodowe na linii Moskwa-Kijów.

Ukraina dysponuje też 10 proc. światowych rezerw żelaza oraz znacznymi rezerwami manganitu, tytanu, galu i germanu. „W 2021 r. zajęła 6. miejsce na świecie w produkcji rudy żelaza (81 mln ton) i 5. miejsce w jej eksporcie (6,9 mld USD).

Złoża te, jak zwrócili uwagę analitycy, wstępują głównie w Zagłębiu Krzyworskim, w którym znajduje się największa kopalnia odkrywkowa żelaza w Europie, w okolicy Krzemieńczuka I w rejonie białozerskim. Eksperci wskazali, że zdecydowana większość złóż metali zlokalizowana jest na wschodzie kraju oraz w „tarczy ukraińskiej”, która jest również rezerwuarem 22 metali ziem rzadkich. Zalicza się do nich m.in. beryl (obwód żytomierski), cyrkon (obwód doniecki) czy rudy tantal, niobu i cyrkonu (Mazuriwka). „Łączną wartość złóż metali oznaczonych geologicznie w Ukrainie szacuje się na od 3 bln dol. do 11,5 bln dol. Ukraina uplasowała się też na 5. miejscu w produkcji manganitu (670 tys. ton), 7. – tytanu (432 tys. ton), 3. – galu (9 ton) i 5. – germanu (1 tona).

Rosja i Turcja w ogniu kontrowersji

Niezmiernie fascynujący i czasem nieco przerażający jest krajobraz współczesnej polityki międzynarodowej, a w centrum uwagi znajdują się niewątpliwie Ukraina i Turcja. Te dwa kraje, oddzielone geograficznie, ale ze wszech miar związane poprzez wspólne losy, stały się bohaterami rozgrywki geopolitycznej, w której Rosja jest nie tylko graczem, ale wręcz aktorem głównego planu.

Przy przeniesieniu naszego wzroku na południe mamy Turcję. To kraj, który również doświadczył napięć w swoich stosunkach z Rosją. Konflikt w Syrii spowodował ostrą rywalizację między dwoma krajami. Rosja wspierała syryjskiego prezydenta Baszara al-Asada, podczas gdy Turcja była zaangażowana w działania na rzecz opozycji. Konflikt ten osiągnął punkt kulminacyjny w 2015 roku, kiedy to Rosja zestrzeliła turecki samolot, co wywołało krótkotrwały kryzys dyplomatyczny.

Inny obszar napięć między Rosją a Turcją to Libia. W konflikcie libijskim oba kraje wspierają różne strony, co zdecydowanie nie sprzyja normalizacji stosunków między nimi. Również zakup przez Turcję rosyjskiego systemu obrony przeciwrakietowej S-400 wywołał gniew NATO i Stanów Zjednoczonych, grożących Turcji sankcjami.

Kolejnym problemem jest fakt, że Rosja stara się wykorzystać Turcję jako partnera w dywersyfikacji swoich dostaw ropy i gazu na Zachód. Jednak Turcja, choć zainteresowana strategicznym partnerstwem z Rosją, musi jednocześnie utrzymać swoją niezależność i nie zapominać o sojuszu z Zachodem.

Konkluzja: w poszukiwaniu stabilności

Rosja kontynuuje swoją ekspansywną politykę, która nie tylko destabilizuje region, ale także wprowadza napięcia na arenie międzynarodowej. Ukraina i Turcja znajdują się na skrzyżowaniach wielu interesów i ambicji. Dla Ukrainy i Turcji ważne jest, aby znaleźć sposób na zachowanie niezależności i suwerenności w obliczu nacisku ze strony Rosji, jednocześnie dbając o swoje stosunki z Zachodem.

Dla Rosji wyzwanie polega na budowaniu stabilnych relacji z sąsiadami, zamiast prowadzić politykę, która generuje konflikty. Jednak w międzyczasie napięcia i rywalizacja pozostaną na porządku dziennym, tworząc fascynujący, ale niebezpieczny teatr działań międzynarodowych.

Mając dodatkową solidną porcję informacji na określony temat, możemy dokonywać lepszych wyborów opartych na bardziej złożonej wiedzy oraz podejmować trafniejsze decyzje. Mało tego, lepiej rozumiemy daną problematykę.

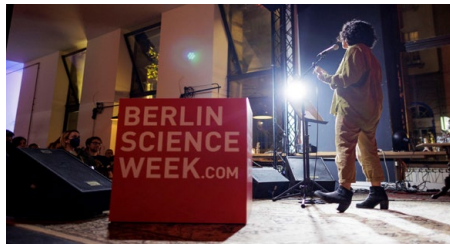
W tym tonie pozostaje jedynie postawić pytanie otwarte: czy jest możliwe podobne, wielowątkowe spojrzenie na naszą aktualną sytuację finansowo-ubezpieczeniową? Odpowiedź brzmi: tak. Tym właśnie się zajmujemy na co dzień.

**Doradztwo Ubezpieczeniowe
i Konsulting Kredytowy
Bartosz Drajling**
Berlin-Wilmersdorf
T: 01511 8666 445 • F: 030 92109905
M: consulting@dcberlin.biz

Listopad w Berlinie

Berliński Tydzień Nauki (Berlin Science Week)

1-10 listopada 2023

fot. Falling Walls Foundation

Dzięki ponad 200 wydarzeniom Berliński Tydzień Nauki ma na celu zwrócenie uwagi opinii publicznej na Berlin jako miejsce nauki.

Tydzień Nauki, koordynowany przez Fundację Falling Walls, można nazwać międzynarodową platformą, na której co roku w stolicy spotykają się przedstawiciele nauki i tzw. zwykli obywatele. 140 organizacji z Niemiec i zagranicy, w tym uniwersytety, instytucje badawcze i firmy zapraszają międzynarodowych ekspertów na specjalistyczne wydarzenia. Berlińska publiczność również odgrywa tu niemałą rolę. Jest zachęcana do tego, aby zapoznać się z szerokim spektrum tematów naukowych w ramach szerokiej gamy wydarzeń, takich jak dyskusje, warsztaty i występy. Jesteście głodni wiedzy? Tam się najecie!

Szczegóły wydarzenia:

www.berlinscienceweek.com/programme/

JAZZFEST

2-5 listopada 2023

Jazzfest Berlin to ostatni akord w kalendarzu jazzowym miasta. Znany na całym świecie festiwal celebrował różnorodne style muzyki jazzowej podczas koncertów w uznanych berlińskich klubach.

Na początku listopada Berlin staje się jazzowy, a może jazzowy bywa cały rok? Od ponad 50 lat muzycy jazzowi z Berlina i całego świata spotykają się, aby zagrać na Jazzfest, czyniąc festiwal jednym z najstarszych i najbardziej prestiżowych w Europie. Wśród jego gości były wielkie nazwiska, takie jak Miles Davis, Charles Mingus i Duke Ellington. Jazzfest Berlin jest częścią Berliner Festspiele.

Zróżnicowany program koncertów jest zarówno tradycyjny, jak i progresywny i obejmuje zarówno mniejsze zespoły, jak i duże zespoły. Koncerty odbywają się w kilku miejscach, takich jak Haus der Berliner Festspiele, Quasimodo i A-Trane. Pełny program jest dostępny online na kilka tygodni przed rozpoczęciem festiwalu. Szczegóły: www.berlinerfestspiele.de

Theater der Dinge

3-9 listopada 2023

„Theater der Dinge” (Teatr Rzeczy) to jedno z najważniejszych wydarzeń współczesnego teatru lalek, figur i przedmiotów w Niemczech. Z corocznym zmieniającą się tematyką, „Theater der Dinge” odzwierciedla aktualne trendy i tendencje w gatunku przez tydzień każdej jesieni, badając obszary graniczne i koncentrując się na eksperymentach na styku z siostrzanymi sztukami.

fot. Bartek Warzecha

W tym roku zobaczymy 12 przedświeć z różnych krajów oraz 6 niemieckich premier.

Adres:

Schaubude
Greifswalder Straße 81-84
10405 Berlin

Bazaar Berlin

8-12 listopada 2023

Producenci i handlowcy z ponad 60 krajów prezentują swoje rzemiosło, projekty i produkty naturalne.

Bazaar Berlin to „Globalny rynek dla lokalnych produktów” w Messe Berlin. Przez pięć dni 500 producentów i sprzedawców detalicznych prezentuje i sprzedaje swoje produkty z całego świata. Targi są również miejscem spotkań kultur i forum edukacyjnym.

Bazaar Berlin, dawniej Import Shop Berlin, to zarówno egzotyczne centrum handlowe, jak i targowisko kultur, miejsce spotkań i wymiany kulturowej. Oferuje wszystko, od sztuki i rzemiosła po odzież i tekstylia domowe, biżuterię, biżuterię kostiumową, żywność i towary luksusowe, towary naturalne, kosmetyki naturalne, sztukę współczesną i design oraz dekoracje świąteczne.

To shopping tour, której nigdy nie zapomniecie.

Szczegóły: www.bazaar-berlin.de

Zeughausmesse - Targi Sztuki Dekoracyjnej

16-19 listopada 2023

fot. Stefan Reinberger

Zeughausmesse to jedno z wiodących targów współczesnej sztuki użytkowej. Dają one artystom i projektantom możliwość zaprezentowania i sprzedania swoich prac konsumentom designu.

Dotykając jest dozwolone: odwiedzający Zeughausmesse mogą zbliżyć się do wystawianych przedmiotów, ponieważ Modern Craft koncentruje się nie tylko na estetyce przedmiotu, ale także na jego zastosowaniu. Kapelusze, meble, torby, biżuteria i lampy prezentowane na targach łączą najwyższej jakości rzemiosło z eksperymentalnymi projektami. Jako miejsce spotkań sztuki użytkowej w Berlinie, Zeughausmesse oferuje również odwiedzającym możliwość nawiązania kontaktu i wymiany pomysłów z artystami.

Zeughausmesse w Kühlhaus

Jak sama nazwa wskazuje, Zeughausmesse tradycyjnie odbywa się w Zeughaus (Zbrojowni) Niemieckiego Muzeum Historycznego. Jednak z powodu szeroko zakrojonych prac remontowych Zeughaus będzie zamknięty do końca 2025 roku. Targi odbędą się zatem w Kühlhaus na Kreuzbergu.

Bilety:

8 euro / 4 euro

bezpłatny wstęp dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia

W dniu 17 listopada w godzinach 12-13 wstęp jest bezpłatny.

Adres:

KühlhausBerlin
Luckenwalder Straße 3
10963 Berlin

Szczegóły: www.zeughausmesse.de

Zeit für Zirkus - Nuit du Cirque

17-19 listopada 2023

fot. Falling Walls Foundation

„Zeit für Zirkus” jest niemieckim odpowiednikiem francuskiego „La Nuit du Cirque” i ma na celu pomóc współczesnemu cyrkowi zyskać większą widoczność na scenie kulturalnej i poza nią. Zeit für Zirkus dąży do zaprezentowania współczesnego cyrku nowej publiczności.

Podczas festiwalu zobaczymy przedstawienia i eventy w wielu miejscach w całym Niemczech, w tym w Berlinie.

17 listopada zobaczymy w stolicy Niemiec przedstawienie Romana Škadra „Absurd Hero”. Czym jest sukces? Czy porażka to stan umysłu? Czy mogą znaleźć radość i szczęście w moich zmaganiach? Jeśli przeciwnik nie dba o to, czy go pokonam, to czy naprawdę go pokonuję?

„Absurdalny bohater” ujawnia martwy, deliryczny dramat między artystą a dużym, 25-kilogramowym, ciężkim czerwonym chodzącym globusem. Bohater jest konfrontowany z różnymi sytuacjami w grze, którą może pokonać tylko dzięki swojej wytrwałości. Zainspirowany mitem o Syzyfie Alberta Camusa, cyrk jest tu przedstawiony jako potencjalnie radosne, ale nieskończone daremne przedsięwzięcie.

Roman Škadra jest słowackim żonglerem i cyrkowcem. Ukończył studia magisterskie z geografii na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie. W 2012 roku przeprowadził się do Berlina i ukończył to szkolenie z cyrku współczesnego w Die Etage - Schule für darstellende und bildende Kunst. W pracy artystycznej Romana łączą się różne techniki, artysta bada związek między ciałem a obiektem. W ostatnich latach jego praktyka odeszła od żonglerki na rzecz manipulowania ciężkimi przedmiotami. Roman jest częścią ruchu artystów, którzy kwestionują konwencjonalne postrzeganie cyrku, tworząc prace, które stoją na przecięciu różnych form sztuki i są przeznaczone do prezentacji w różnych kontekstach. Czerpie inspirację z literatury, sztuki wizualnej, sportu i ludzkiej pracy.

Adres:

Theater im Delphi
Gustav-Adolf-Str. 2
13086 Berlin

Pozostałe punkty programu:

Szczegóły: <https://zeitfuerzirkus.de>

Baroque Days at the Berlin State Opera

17-26 listopada 2023

W 2023 roku opera państwowa Unter den Linden będzie świętować festiwal po raz piąty.

Celem Dni Baroku jest ożywienie oryginalnego brzmienia XVIII wieku. W tym roku zobaczymy „Medeę” aż 3 razy. Wykonana zostanie opera Marca-Antoine’a Charpentiera z końca XVII wieku, a także wersje Luigiego Cherubiniiego z końca XVIII wieku i Georga Antona Benda z lat siedemdziesiątych XVIII wieku. W programie także opera dla dzieci „Podróż Tezeusza do podziemi” oraz „Mitridate, Re di Ponto” Mozarta.

Ogród Bożonarodzeniowy w Ogrodzie Botanicznym

17 listopada 2023 – 14 stycznia 2024

Od listopada do stycznia Ogród Botaniczny w Berlinie zamienia się w kolorową zimową krainę baśni z iluminacjami, magicznym lasem i rzezbami świetlnymi.

Zainspirowany świętami Bożego Narodzenia w Kew w Anglii, Ogród Bożonarodzeniowy w Berlinie zaprasza odwiedzających na relaksujący i czarujący spacer. Przez prawie osiem tygodni 1,5-kilometrowa trasa obejmuje ponad milion punktów świetlnych, kolorowe iluminacje i świąteczne figury 3D na całym terenie ogrodu.

Goście młodszy i starszy mogą podziwiać świąteczne iluminacje podczas degustacji regionalnych potraw w restauracji Almhütten. Inne atrakcje obejmują Rudolfa i jego przyjaciół jako figury 3D, zaczarowany las, śpiewające drzewo, do którego można nucić, oraz magiczne gwiazdy unoszące się w czarnym świetle. Niektóre interaktywne instalacje zostały zaprojektowane specjalnie z myślą o wykonaniu z nimi selfie. Projektant dźwięku Burkhard Fincke po raz kolejny zapewni odpowiednią muzykę w tle.

Adres:

Botanical Garden
Königin-Luise-Straße 6
14195 Berlin

Marta Janik

BARTOSZEWSKI. → WIDERSTAND – ERINNERUNG – VERSÖHNUNG / AUSSTELLUNG

07.11–01.12.2023

Südgalerie, Rathaus Reinickendorf
Eichborndamm 215, 13437 Berlin

Wernisaż wystawy 7.11. o godz. 16:30
z udziałem H. Muschner, B. Köppen,
prof. K. Ziemer i A. Baranowska-Koch

Godziny otwarcia wystawy
poniedziałek do piątku w godz. 9–18
Wstęp wolny

Jeszcze Polska nie zginęła...
1918-2023

PŁOMIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI

Z okazji **ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI**

zapraszamy na ognisko w sobotę, **11.11.2023 r.**
do Reiterhof-Qualitz-Domaradzki na Lübars, przy Zabel-Krüger-Damm 229, 13469 Berlin.

O godzinie **17.00** zapalimy **PŁOMIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI**,
aby uczcić polskich bohaterów.

Będzie okazja przy akompaniamencie gitary i akordeonu
do odśpiewania pieśni legionowych i patriotycznych.

Przy blasku ognia zapraszamy na grochówkę z kociołką i grzane wino.

Zarząd Polskiej Rady
Związek Krajowy w Berlinie

Oferujemy **szybkie terminy!**

Rozmowa z adwokatem odbywa się zawsze w języku polskim

- PRAWO KARNE
- PRAWO CYWILNE
- PRAWO RODZINNE
- PRAWO DROGOWE
- PRAWO BUDOWLANE

Tel. Nr. **030 48 82 57 48** | **+49 176 7311 2026**
www.polski-adwokat-berlin.de

Nürnbergstraße 49, 10789 Berlin, U-Bahnhof: Kurfürstendamm lub Wittenbergplatz

KANCELARIA ADWOKACKA **LUIZA A. KIJOWSKA**

Adwokat
Fachanwältin für Verkehrsrecht
Kurfürstenstraße 23
10785 Berlin

Tel.: 030 - 311 66 92 - 6
Fax: 030 - 311 66 92 - 7
Mobil: 0178 - 197 90 53

info@ra-kijowska.de
www.ra-kijowska.de

Służę Państwu z pomocą:

- prawo ruchu drogowego

Regulacja wypadków w Polsce i w Niemczech według prawa Unii Europejskiej.

- prawo rodzinne

- prawo cywilne
- prawo karne i wykroczeń
(Ogólne prawo karne, o charakterze seksualnym, narkotyków i nieletnich.)

Mecenas Kijowska rozmawia po polsku i niemiecku.

np

Rechtsanwältin
NATALIA M. POSPIESZNA

- PRAWO RODZINNE, ROZWODY
- PRAWO DROGOWE I KARNE
- PRAWO GOSPODARCZE, WINDYKACJA
- PRAWO UMÓW, ODSZKODOWANIA
- NAJEM I NIERUCHOMOŚCI

+49 (0) 163 9287 373

Kluckstr. 36 · 10785 Berlin · T +49 (0) 30 / 629 330 44
F +49 (0) 30 / 629 330 440 · office@np-law.de · www.np-law.de

Monika Gdaniec

Adwokat
Fachanwältin für Familienrecht
Specjalistka do spraw rodzinnych

Porady i reprezentacja w sprawach prawa rodzinnego i prawa przemocy domowej:

- separacja
- rozwód
- mieszkanie małżeńskie
- podział majątku
- alimenty separacyjne
- przemoc domowa
- władza rodzicielska
- ustalenie widzeń z dziećmi
- ustalenie i podważenie ojcostwa
- ustalenie miejsca zamieszkania dziecka
- alimenty dziecięce i dzieci pełnoletnich
- porwanie dziecka przez rodzica

Nürnbergstraße 24A
10789 Berlin

www.gdaniec.eu
kanzlei@gdaniec.eu

Telefon: 030/ 397 28 682
Fax: 030/ 397 28 683
WhatsApp: 01515 29 00 995
Facebook:
Adwokat Monika Gdaniec

UWAGA! Nowy adres!

Stefan Nowak

mecenas

Specjalista prawa rodzinnego

- uznany przez izbę adwokacką specjalista prawa rodzinnego
- wieloletnie doświadczenie w problemach z Jugendamten
- rozwody, alimenty, władza rodzicielska, kontakty z dziećmi itp.

UWAGA! Nowy adres!

Bergmannstr. 103, 10961 Berlin

Tel.: **+4930 /611 33 14**, Mobil: **0177 888 76 03**

Fax: **+4930 / 611 19 05**

E-mail: stefan.nowak@t-online.de

KAMIL KUBITZ

ADWOKAT - RECHTSANWALT
Mówimy po polsku

Świadczymy usługi prawne w języku polskim w zakresie:

prawa pracy, w tym szczególnie:

- wypowiedzenie umowy o pracę
- świadectwo pracy
- odprawa/odszkodowanie (Abfindung)
- leasing pracowników (Arbeitnehmerüberlassung)
- płaca minimalna
- napomienie (Abmahnung)
- wynagrodzenie
- wynagrodzenie w okresie chorobowym

Doradzamy Państwu ww dziedzinach prawa oraz reprezentujemy przed sądami i urzędami.

Kamil Kubitz
Rechtsanwalt/Adwokat

Wittenbergplatz 2
10789 Berlin
Tel.: 030/236377221
Fax: 030/236377269
E-Mail: kamilkubitz@aol.com

Kancelaria prawna Jhb.legal

Prawnicy specjalizujący się w prawie karnym

Od ponad 15 lat

Specjalizacja: prawo karne,
prawo karne skarbowe,
prawo cywilne, prawo pracy

Kontakt:
E-Mail: kontakt@jhb.legal
Internet: jhb.legal

Andreas Junge,
Adwokat

Telefon: polski/rosyjski 0157/37541355

KANCELARIA ADWOKACKA

Rok założenia 2003

Peter Kupisz

Kompetentna opieka prawna jest drogą do sukcesu

Oferuję rzetelne porady oraz opiekę prawną w języku polskim i niemieckim w następujących dziedzinach prawa:

- prawo karne i drogowe
- prawo rodzinne
- prawo pracy
- prawo gospodarcze

Peter Kupisz
biuro:

Blumenstr. 49, 10243 Berlin
(nahe Alexanderplatz
am U-Bhf. Strausberger Platz)

tel.: 030 68 23 11 07
fax: 030 68 23 11 08

kom. 0163/ 53 494 53, e-mail: kupisz@gmx.de, www.kupisz.de

**ANWALTSKANZLEI
STEFAN SLABIK**

PORADY W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Szczególnie w kierunkach prawnych:

- PRAWO CYWILNE OGÓLNE - ALLGEMEINES ZIVILRECHT
- PRAWO PRACY - ARBEITSRECHT
- PRAWO CYWILNE I KARNE - DROGOWE - VEHRKEHRSZIVIL - UND VEHRKEHRSTRAFRECHT
- PRAWO UBEZPIECZENIOWE - VERSICHERUNGSRECHT

www.advocat-slabik.de

Adwokat Slabik mówi po polsku! Tel.: 030 / 72 0192 88
MOTZENERSTR. 51, 12277 BERLIN Fax: 030 / 72 0192 89
W pobliżu S-Bahn S-2 Mobil: 0179 / 395 03 27
Stacja Schichauweg ca. 300 m e-mail: Raslabik@t-online.de

Rechtsanwaltskanzlei

Grażyna Jopek

Rechtsanwältin i Radca prawny

Masz problemy prawne w Niemczech lub w Polsce?

Porady i obsługa prawna na gruncie prawa niemieckiego i polskiego
Reprezentacja przed sądami w Niemczech i w Polsce

Prawo cywilne (nakaz zapłaty)
rodzinne (rozwoły, alimenty)
spadkowe (testamenty, zachowek)
odszkodowania, prawo najmu
prawo karne, drogowe

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin
U-Bahn: Leopoldplatz

☎ 030 / 547 37 078

Mobil: 01791295896

gjopek@web.de

Rechtsanwaltskanzlei Dr. Liczbański

Rechtsanwalt
Dr. Tomasz J. Liczbański

Porady w języku polskim i niemieckim

Zakres zainteresowań m. in.:

- prawo rodzinne
- prawo związków partnerskich (Lebenspartnerschaften)
- prawo spadkowe
- prawo cywilne

Rechtsanwalt Dr. Tomasz J. Liczbański
Lauterstr. 14/15, 12159 Berlin przy Breslauer Platz
Tel.: (030) 692 09 778-0, Fax-9, info@liczbanski.de

Rechtsanwalt & Strafverteidiger

- **Adwokat & Obronca karny** -

Kurfürstendamm 152, 10709 Berlin

Tel.: 030 - 80 96 26 31

Mec. Bartłomiej Kononowicz (U7: Adenauerplatz)

- **Prawo karne (główna działalność)**
- **Prawo drogowe (wypadki etc.)**
- **Prawo rodzinne (rozwoły)**
- **Prawo cywilne (nakazy zapłaty etc.)**

Porady w języku polskim i niemieckim

Fax: 030-80 96 26 32 Mobil: 0163 - 384 80 96

E-Mail: ra@kononowicz.de Internet: www.kononowicz.de

Olga Martin

**Pośrednik nieruchomości
w Berlinie**

www.immolla.com

+49 171-238-14-95

olga@immolla.com

**Chcą Państwo sprzedać nieruchomość?
Jestem tu dla Was!**

Moją specjalizacją jest sprzedaż, zakup
i wynajem nieruchomości w Berlinie.

Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie
przez każdy etap sprzedaży.

**Pracuję w pięciu
językach:
niemieckim,
angielskim,
włoskim,
hiszpańskim
i oczywiście polskim.**

Rechtsanwaltskanzlei
in Kooperation (keine GbR)

Steuerberatungskanzlei

**Rechtsanwalt
Tomasz Kochanowski**

**Steuerberaterin Dipl. Kffr.
Katarzyna Kochanowska**

Specjalizacja

- * Prawo Karne
- * Prawo Pracy
- * Prawo Podatkowe
- * Obsługa Spółek
- * Prawo Rodzinne

Specjalizacja

- * zakładanie firm i spółek
- * pełna obsługa podatkowa i księgową
- * profesjonalne doradztwo podatkowe z uwzględnieniem międzynarodowego prawa podatkowego

E-Mail: kanzlei-kochanowski@t-online.de

E-Mail: stb@kochanowska.de

Hohenzollerndamm 61, 14199 Berlin;

Tel.: 81 82 0003; Fax.: 81 82 0004

Sprechzeiten: Mo., Di., Do. 09:00 – 18:00, Mi. 09:00 – 16:00, Fr. 09:00 – 14:00

BRAINS TRUST GMBH

WIRTSCHAFTSPRÜFUNGSGESELLSCHAFT
STEUERBERATUNGSGESELLSCHAFT

Jesteśmy nowoczesną Kancelarią, łączącą w sobie doświadczenie, dynamizm, konkurencyjne ceny oraz doskonałą jakość usług. Nasza siedziba znajduje się w centrum Berlina w pobliżu Kościoła Pamięci (Gedächtnskirche).

Zajmujemy się obsługą księgową i prawno-podatkową inwestorów z Polski wchodzących lub działających już na rynku niemieckim.

W celu powiększenia naszego zespołu poszukujemy:

- osoby z wykształceniem i doświadczeniem księgowym na rynku niemieckim ze znajomością języka polskiego i niemieckiego
- osoby chętnej do nauki zawodu – specjalista do spraw podatkowych (Ausbildung zum/zur Steuerfachangestellten)

Meinekestr. 27, 10719 Berlin • info@brains-trust.eu

Tel. +49 30 / 88 92 27 80 • Tel. +48 696 004 412

Wynajmę 2-pokojowe mieszkanie 57 m² z zameldowaniem

w Rothenburg/Oberlausitz blisko Görlitz (nie ten w Bawarii). W okolicy duża oferta oficjalnych, lukratywnych (nawet ca. €4.000) prac w opiece i budownictwie. Czynnosc za nieumeblowane €380,- / z umeblowaniem €480,-. Szczegóły pod +49 (0)172/3051689

Sprzedam za jedyne €35.000,- stary historyczny spichlerz zbożowy (BEZ konserwatora zabytków!) do remontu kapitalnego w uroczej miejscowości Zettlitz na podgórzu Erzgebirge w Sachsendreieck o powierzchni zabudowy 18,40x6,40 m łącznie z działką 382 m². Szczegóły pod +49 (0)172/3051689

Sprzedam działki budowlane. Krosno Odrzańskie, woj. Lubuskie. Tel.: +48 792266766

Wynajmę Apartament w Międzyzdrojach (35 m²), IV - te piętro, winda, 150 m do morza. Apartament znajduje się w „Rezydencji Bielik”, na terenie której znajduje się basen kryty, sauna, jacuzzi, fizjoterapia, restauracja i kawiarnia. Obiekt zamknięty, chroniony całodobowo. W skład apartamentu wchodzi: 2 pokoje, aneks kuchenny z wyposażeniem, łazienka oraz duży balkon. Tel.: 0176 21137428

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY**Ewa Golabek-Alberth**

Wszystkie tłumaczenia, krótkie terminy

tel.: **030 814 93 668** kom. **0152 226 79 474**fax: 030 21978655 golabek-alberth@vodafone.de**Braunschweiger Str. 50, 12055 Berlin, S/U Neukölln****Zygmunt J. Piątosa**Tłumacz przysięgły języków niemieckiego i polskiego
Teksty ekonomiczne, techniczne, prawne, dokumenty**Tłumaczenia ważne także w Polsce !**

Tel. (030) 262 68 04, Fax (030) 261 27 69

Mobil (0172) 30 78 355

Zygmunt@compuserve.com

14197 Berlin-Wilmersdorf, Johannisberger Str. 41A

*mgr Marion Falk - tłumaczka przysięgła*Wszystkie tłumaczenia / w tym też z dziedziny podatkowej
(np. niemieckie zeznania podatkowe) i księgowości firm / Pomoc
w urzędach, innych sprawach, również w USC – przystępne ceny
i krótkie terminy wg. uzgodnienia

13057 Berlin – Hohenschönhausen, Warnitzer Str. 19

tel./fax: (030) 9285418, mobil: 0175-4577113, e-mail: info@marionfalk.de**mgr Winfried Lipscher****- tłumacz przysięgły -****długoletni kierownik zespołu tłumaczy Ambasady RFN w Polsce**
przyjmuje zlecenia ustne i pisemne, pomoc w urzędach,
wizyty w zakładach karnych.**Krótkie terminy !**

Lotosweg 49, 13467 Berlin-Reinickendorf, tel.: 405 86086;

mobil: 0171 8436199; e-mail: w.lipscher@t-online.de

TŁUMACZENIA POŚWIADCZONE DOKUMENTÓW

Wojciech Bukowski - tłumacz przysięgłytel. **0177 3086578** bukowski.berlin@t-online.de

Gossowstraße 5, 10777 Berlin-Schöneberg

U1 – U4 Nollendorfplatz, autobus M46 „Motzstraße“

Szybkie terminy realizacji!**POLSKI****NIEMIECKI****ANGIELSKI****mgr RENATA LEHMANN**

TŁUMACZKA PRZYSIĘGŁA

Tel. **498 71 890, 0179/15 888 54**

Hausotterstr. 31 A, 13409 Berlin

Berlin-Reinickendorf (U 8)

U-Bhf. Franz-Neumann-Pl.

Fax: 684 68 43, mail@poldienst.de**Waldemar Maluński - tłumacz przysięgły jęz. niemieckiego**Po uzgodnieniu terminu niektóre tłumaczenia wykonuję na poczekaniu:
akty urodzenia, małżeństwa itp., zaświadczenia do ślubu!**Biurowo: Emmentaler Str. 95, 13409 Berlin-Reinickendorf**Dojazd do Residenzstraße/Emmentaler Straße: **U8, Bus 122 i 125**Tel.: (030) 57798194; tel. kom.: 0162 917 96 98; e-mail: info@maluski.de**Tłumaczka przysięgła**

mgr Kamila Gierko

kamila@gierko.de

+49 1578 7566 099

www.gierko.de

Kantstr. 42, 10625 Berlin-Charlottenburg

Tanio, szybko i profesjonalnie!**Darmowa wycena, zlecenia również online, wysyłka gratis.****TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY****Maria Horstkotte**e-mail: Maria.Horstkotte@gmx.net tel. 217 69 08

Prinzregentenstr. 97, 10717 Berlin (Charlottenburg-Wilmersdorf)

dojazd: **U9, 2 min. od U-Bhf. Güntzelstr.**

Renciści pytają, doradca rentowy odpowiada

Mam zarówno wcześniejsze, jak i w ostatnim czasie wystawione według nowego wzoru- świadectwa pracy, które są dokładniejsze, bo podają coroczne zarobki. Zastanawiam się, czy je również przedłożyć, jako uzupełnienie już przedłożonych, czy poprzestać już na tych starych?

Najczęstsze problemy w trakcie wyjaśniania własnego konta rentowego i w rezultacie zaliczenia polskiej wysługi lat pracy powstają poprzez nieprzemyślane, jak sugeruje pytanie, przedkładanie wszystkich posiadanych świadectw pracy lub możliwych pozostałych dokumentów. W wypadku posiadanych kilku różnych świadectw jest zwykle tak, że zawierają one nie te same, często wręcz rozbieżne dane, które nie dają się ocenić w świetle tutejszych wymogów jednolicie, bo są one po prostu różne. Ma to miejsce w szczególności przy częstej zmianie stanowisk zatrudnienia, wtedy, kiedy starsze świadectwo podaje pierwsze i ostatnie zatrudnienie, pomijając wszystkie kolejne, późniejsze natomiast podaje przykładowo co drugie stanowisko. W sumie niemożliwe jest w takiej sytuacji ustalenie pełnego przebiegu procesu pracy, gdyż brak jest możliwości odtworzenia pełnego stanu stanowisk, jak i dokładnych dat poszczególnych angaży. Stąd wychodzi niepełna i niekorzystna decyzja, która nie zadowala zainteresowanego. Nawet jeśli jedno świadectwo pracy zawiera pełną listę zatrudnień, drugie natomiast tylko wybrane, jest to uważane za wzajemnie ze sobą sprzeczne i poddawane w wątpliwość ze skutkiem negatywnym dla zainteresowanego.

Wniosek z tego taki, że trzeba przeprowadzić solidny i jednolity, a zrazem pełny dowód przebiegu procesu pracy, bo to jest podstawą prawidłowego zrekonstruowania życiorysu ubezpieczeniowego poprzez zastosowanie właściwej, porównywalnie dopasowanej taryfy i grupy kwalifikacyjnej. Należy zatem unikać przedkładania niespójnej dokumentacji.

Co do uogólnionego z konieczności zapytania i w braku wglądu do dokumentów w celu analizy oraz ich porównania, to niemożliwe jest podanie indywidualnego rozwiązania. Stwierdzić można jedynie, że podane coroczne zarobki, wpisywane do obowiązujących od początku lat dziewięćdziesiątych zaświadczeń RP 7, nie mają żadnego znaczenia przy przyznawaniu tutejszych taryf.

Otrzymuję rentę chorobową (Erwerbsminderungsrente), która została mi przyznana terminowo do 2020 roku. Jednocześnie dostalam ostatnio wezwanie na kontrolę lekarską w 2017 roku. Czy to może oznaczać, że renta może być mi odebrana?

W trakcie rozmowy okazuje się, że pytająca jest w posiadaniu legitymacji inwalidzkiej (Schwerbehindertenlegitimation) i po dokładnym zacytowaniu pisma z Versorgungsamt z wyznaczeniem daty kontroli lekarskiej, że chodzi o zbadanie słuszności względnie wysokości przyznanego stopnia inwalidztwa.

Poza rodzajem rent chorobowych jak Erwerbsminderungsrente (Voll- bzw. Teilrente) istnieje także renta inwalidzka dla niepełnosprawnych, posiadających legitymację dla niepełnosprawnych ze stopniem co najmniej 50 procent, o którą w tym przypadku jednak nie chodzi.

Helena Surmack radca prawny,
tel. 02115 - 800 80 30,
wt-cz 10:00-18:00, pt - 10:00-14:00

Powieść psychologiczna **“Ocalenie”** o walce z chorobą i samym sobą

O indywidualnym doświadczeniu depresji, odnajdywaniu swojej drogi i poznawaniu siebie dzięki pisaniu opowiada Natalia Raginia - mieszkająca w Berlinie autorka powieści oraz broszur fabularnych poświęconych tematyce psychologicznej.

Anna Burek: Na swojej stronie internetowej pisze Pani o swoich wielu rolach, które sprawiają Pani radość, gdyby miała się Pani przedstawić jednym słowem, które by Pani wybrała?

Natalia Raginia: Przede wszystkim mama. Jednak, gdybym miała głębiej zastanowić się nad pytaniem, dotyka ono bardzo wrażliwych warstw osobowości. Choć na co dzień wcielam się w wiele ról, przez długie lata nie zastanawiałam się nad tym, kim jestem. Niby odpowiedź była oczywista. Podobnie jak bohaterka Ocalenia, która zadaje sobie pytanie o własną tożsamość, nadal jestem w trakcie poszukiwania niektórych odpowiedzi. Moja podróż ku samopoznaniu zaczęła się od terapii i walki z nawrotami depresji. Pewnego wieczoru, gdy rozłąka dała mi się mocno we znaki, w mojej głowie natrętnie wirowały pojedyncze słowa. Zapisalam je na kartce, którą schowałam do szuflady. Ten skrawek papieru przeleżał tam ponad rok, aż pewnego dnia odnalazłam go na nowo. I wtedy stało się coś niezwykłego - te kilka słów złożyło się w zdania, zdania w akapity, a akapity z czasem przeobraziły się w rozdziały powieści, która w zasadzie napisała się sama. Podobnie jak Amanda, bohaterka mojej książki, ja również zadałam sobie pytanie: „kim jestem?”. Wydaje mi się, że jestem już coraz bliżej pełnej odpowiedzi, to tylko kwestia czasu.

Anna Burek: Czy proces powstawania książki “Ocalenie” odzwierciedla Pani wewnętrzną drogę poznawania siebie?

Natalia Raginia: Czy proces twórczy odzwierciedla moją wewnętrzną podróż? Z perspektywy czasu dostrzegam w nim zarówno elementy niezależne, jak i osobiste. Postać Amandy przychodziła do mnie jak muza - niespodziewanie, ale też uporczywie domagając się uwagi. Chwytałam za pióro w najdziwniejszych miejscach i momentach, by zapisać luźne myśli, opowieści i pojedyncze zdania, które podsuwała mi moja bohaterka. Te fragmenty układały się później w spójną całość. Jednak spoglądając wstecz, dostrzegam, że sięgając po własne doświadczenia i wrażliwość, wplatałam w tę historię również część siebie. Im bardziej zagłębiałam się w historię Amandy, tym więcej odnajdywałam w niej siebie. Choć na początku wydawało mi się, że jestem jedynie biernym obserwatorem, z czasem zrozumiałam, że wiele z moich uczuć i dylematów przelewam na karty książki. Dzięki temu pisanie stawało się chwilami formą autorefleksji. Opisując zmagania Amandy z depresją i poszukiwaniem siebie, przyglądałam się również swojej historii, własnym lękom i niepokojom. Choć Amanda wyłoniła się z mojego wnętrza, jej historia ma uniwersalny charakter.

Wierzę, że wiele osób odnajdzie siebie na kartach tej powieści. Bohaterka przechodzi przez doświadczenia i dylematy, z którymi zmaga się wielu z nas - poszukiwanie własnej tożsamości, walka z lękami czy próba odnalezienia swojego miejsca na świecie. Jej podróż staje się naszą wspólną podróżą.

Anna Burek: Ludzie ponoć nie lubią sobie podobnych bohaterów - irytują nas osoby o tych samych cechach charakteru co nasze. Jak Pani odbiera Amandę? Czy da się ją lubić?

Natalia Raginia: Jako autorka jestem pewnie nieobiektywna, ponieważ osobiście darzę moją bohaterkę sympatią. Jednak dla niektórych czytelników jej zagubienie, podejmowane przez nią decyzje, chorobliwa samodzielność i nieumiejętność prośenia o pomoc mogą być irytujące. Jedną z moich beta czytelniczek przyznała, że Amanda wzbudzała w niej skrajne uczucia - były momenty, w których bardzo jej współczuła, ale także takie, w których chciała wejść do książki i mocno potrząsnąć bohaterką. Amanda na pierwszy rzut oka wydaje się wyczujną dziewczyną, taką samą jak setki innych mijanych codziennie na ulicy, spotykanych w sklepie czy kawiarni. Jednak w rzeczywistości pod maską uśmiechu, obojętności i przeciętności kryje się niezwykle złożony wewnętrzny świat, pełen lęków, wątpliwości i rozterek. Im mocniej wczytałam się w jej historię, tym wyraźniej dostrzeżemy ogromny kontrast pomiędzy tym, kim Amanda jest dla świata, a kim jest dla samej siebie. Choć jej postawa może budzić mieszane uczucia, to właśnie brak idealizacji czyni ją tak prawdziwą. To bohaterka z krwi i kości, zmagająca się z samotnością, depresją oraz poszukiwaniem własnej tożsamości. Jej wady i słabości sprawiają, że staje się niesamowicie autentyczna, nie stara się nikomu przypodobać, po prostu jest sobą. Odstaniamy kolejne warstwy jej osobowości, dostrzegamy w niej odbicie własnych rozterek. To pozwala obdarzyć ją czymś cenniejszym niż ulotna sympatia - prawdziwym zrozumieniem.

Anna Burek: No właśnie - mimo że o depresji mówi się coraz częściej, mam wrażenie, że jednak nie wiemy, jak zachować się wobec osoby chorującej. Jak Pani myśli, z czego to wynika?

Natalia Raginia: Wydaje mi się, że w dużej mierze z niewiedzy. Choć coraz powszechniej mówi się o chorobie, wciąż mało ją rozumiemy, czym jest i jak przeżywają ją chorzy. Każdy radzi sobie inaczej, więc ciężko jest to uogólnić. Depresja kojarzy nam się głównie ze smutkiem, a niektórym nawet z lenistwem. Dlatego zaskakuje, gdy osoba darząca nas na co dzień uśmiechem i co więcej, pełna energii mówi, że na nią cierpi. Podobnie jest, gdy sukces zawodowy idzie w parze z lękami - depresja nie omija ludzi odnoszących sukcesy. Wręcz przeciwnie, często występuje u osób ambitnych i perfekcyjnych. Stąd błędne przekonanie, że skoro ktoś dobrze funkcjonuje zawodowo, nie powinien narzekać. Dlatego, zamiast zrozumienia pojawia się dysonans. Chorzy nie chcą być oceniani, boją się utraty pracy, więc zakładają maski, które ukryją to, co trzeba i pokażą światu taką osobę, jaką świat pragnie zobaczyć. Czasem jednak przychodzi chwila, że nie mamy już siły, zrzucamy maskę i możemy się tylko rozspać. Wtedy często słyszymy: „przecież nie masz na co narzekać, masz dla kogo żyć, inni mają gorzej, weź się w garść”. Zamiast wyciągnąć pomocną dłoń i po prostu zapytać, co się dzieje, oceniają sytuację, nie zagłębiając głębiej. A to osoby najbliższe nas, mają ogromne znaczenie. W pierwszej kolejności mogą wysłać nas do lekarza. Ja miałam to szczęście, że w trudnych chwilach mogłam liczyć na wspar-

cie męża. Nie tylko uważnie słuchał, ale też wykształcił w sobie wrażliwość na symptomy choroby. Przy nawrotach czasem dostrzegał je szybciej niż ja. Wówczas dbał o najbardziej podstawowe kwestie - regularny sen, zdrową dietę i wystarczający odpoczynek. Zaburzenia snu i odżywiania należą do częstych objawów depresji, podobnie jak trudności z koncentracją, które dodatkowo mogą ewoluować w czasie. Dlatego im więcej będziemy wiedzieć o depresji, tym łatwiej będzie nam okazać zrozumienie i wsparcie osobom dotkniętym tą chorobą.

Anna Burek: Co poleciliby Pani osobom podejrzewającym u siebie depresję czy nawrót choroby jako technikę pomocną w samo-diagnozowaniu się?

Natalia Raginia: Depresja to podstępna choroba i czasem nawet najbliżsi nie są w stanie dostrzec niepokojących symptomów. W dodatku często nam się wydaje, że jeszcze trochę damy radę, a to sprawia, że przestajemy reagować na sygnały, które wysyła nam nasze ciało. Dlatego bardzo ważna jest uważna samoobserwacja pod kątem czynników wywołujących obniżenie nastroju oraz mechanizmów radzenia sobie ze stresem. Pozwoli to lepiej zrozumieć własne funkcjonowanie. Należy więc zwracać uwagę na drobne zmiany w funkcjonowaniu - pogorszenie nastroju, mniejsza aktywność, chroniczne zmęczenie, kłopoty ze snem, spadek apetytu lub przeciwnie - objadanie się. Z pozoru nic konkretnego, ale w połączeniu i przy długoterminowym występowaniu mogą sygnalizować problem. Niepokojące bywają również wycofanie się z kontaktów, poczucie beznadziei, rezygnacja z zainteresowań, problemy z koncentracją czy podejmowaniem decyzji. Dobrym narzędziem diagnozy jest dzienniczek samopoczucia, w którym przez minimum dwa tygodnie notujemy występujące dolegliwości. Wystarczy długopis i zwykły zeszyt, co staje się później nieocenione podczas rozmowy ze specjalistą, ponieważ w stresie potrafi pojawić się w głowie pustka i wydaje nam się, że jednak problemu nie mamy. A im szybciej zostanie postawiona diagnoza i rozpoczęte leczenie, tym większa szansa na powrót do zdrowia.

Anna Burek: Pani Natalio, swoją książkę nazywa Pani powieścią psychologiczną, nie jest to książka specjalistyczna, bo wykształcenie ma Pani inne - dlaczego więc warto po tę książkę sięgnąć, jeśli interesuje nas temat depresji?

Natalia Raginia: Zgadza się, Ocalenie nie jest poradnikiem. To opowieść o dziewczynie takiej jak setki innych, zmagających się z chorobą. Uważam, że warto sięgnąć po książkę, by lepiej zrozumieć złożony problem depresji. Ta historia przybliży różnorodność objawów, etapów i reakcji w przebiegu choroby. Bazując na własnych doświadczeniach i wiedzy uzyskanej w wieloletniej terapii, napisałam opowieść, która może pomóc oswoić się z chorobą. Ukazać, że potrafi ona przybierać nieracjonalne oblicza i zachowania. Być może zmusi czytelnika do refleksji nad samym sobą, dostrzeżenia pewnych symptomów. Podobny charakter mają moje inne publikacje - List do Ojca. Wystuchaj mnie, Tato - oraz dopiero przygotowywane List do Matki i List do Córkі wszystkie w postaci broszur z cyklu Wstęp do rozmów. Są to fabularne historie ukazujące wpływ dzieciństwa i wychowania na dorosłe życie. Nie tłumacza, ale próbują przybliżyć tematykę. Dlatego sięgając po moją twórczość, warto pamiętać, że to przede wszystkim literatura, a nie literatura faktu. Jednak literatura, która z pewnością pogłębi zrozumienie tak istotnych zagadnień psychologicznych.

Anna Burek

DOŁĄCZ SIĘ! 10. EDYCJA!

Radość GWIAZDKI

PRZYGOTUJ PREZENT DLA
DZIECI Z DOMÓW DZIECKA W
POLSCIE I NIEMCZECH!

Prosimy o zwrócenie uwagi na warunki uczestnictwa
znajdujące się na odwrocie.

PUNKTY PRZYJMOWANIA PREZENTÓW

Polki w Berlinie e.V.

Storkower Str.158 | 3 piętro | 10407 Berlin

Mail: kontakt@polkiwberlinie.de

Wt., Czw. 10-17

Kontakty

Ollenhauerstr. 45 | 13403 Berlin

Tel.: (030) 324 16 32

Śr., Pt. 10-14:30, Wt., Czw. 10-17

Mały Książę

Lilienthalstr. 6 | 10965 Berlin

Tel.: (030) 629 080 68

Pon.-Czw. 11-18, Pt.-Niedz. 11-20

Goldschmiede Wingerath

Berliner Str. 95 | 13507 Berlin

Tel.: (030) 498 75 715

Pon.-Pt. 9:30-18, Sob. 9:30-14

Burkard Dregger M&A

Residenzstr. 147 | 13409 Berlin

Tel.: (030) 643 13 744

Pon.-Czw. 10-13, Pt. 14-18

Nasi partnerzy:

TAK MOŻESZ WZIĄĆ UDZIAŁ I ZAPAKOWAĆ PREZENT

Zbiórka trwa do 30 listopada 2023!

Przez maila na
weihnachtsfreude.info@gmx.de
uzyskaj informacje dotyczące
imienia i wieku dziecka.

Przygotuj pudełko na prezent
(może być pudełko po butach
obwinięte papierem ozdobnym).

Spakuj w nim indywidualny
prezent, przybory do szkoły,
słodkości oraz kosmetyki.

Zamknij pudełko (zawiąż np.
sznurkiem), umieść na nim imię i
wiek dziecka i oddaj do punktu
przyjmowania prezentów.

**Ważne: Wszystkie przedmioty muszą
być NOWE. Pudełka z prezentami nie
powinny być zamknięte, aby można
było sprawdzić ich zawartość.**

V.i.S.d.P. Klaudyna Droske, weihnachtsfreude.info@gmx.de

FELIETON

Jakoś tak mamy, że niezależnie od wszystkiego - głowa do góry. Tak się jakoś przyjęło, że nieważne, jak źle - zawsze damy radę. Mówiły nam matki i dziadkowie, że co nas nie zabije - to wzmocni. Wbiły do głowy nauczycielki historii, że przykre doświadczenia uczą hartu ducha, a nauczyciele wychowania fizycznego - że wyżej, szybciej, mocniej, wystarczy chcieć. Nie słuchano naszego: nie mam siły, ignorowano nasze: nie dam rady, na wszelkie werbalne deklaracje słabości mówiono: nie przesadzaj. I oto jesteśmy: mądrzy, doświadczeni, silni, odważni, konsekwentni - na wagę złota pracownicy, partnerki, bracia, żony, córki, wnukowie. Z silnymi kręgosłupami moralnymi i zahartowanym duchem. I sercami drżącymi za każdym razem, gdy wydaje się nam, że już więcej nie udźwignemy. No bo jak to? My nie damy rady?

Znałam taką jedną. Dużo zawdzięczała mamie, która za każdym razem wymagała nieco więcej niż poprzednio. Włączy pranie, potem i rozwiś, następnie i strzepnij przez rozwieszeniem, ostatecznie - ściągaj w odpowiednim momencie i złóż, ale tak, żeby nie trzeba było prasować. Wiele nauczy ją mnie tata, który na większość osiągnięć, również tych miłych reagował pytaniem o to, co dalej. Nie tak wcale rzadko z pominięciem aktu grzecznościowego gratulacji. I na naprawdę uważała, że to doskonale! To im zawdzięczała stałą potrzebę rozwoju, chęć próbowania nowego, mierzenia swoich sił nieproporcjonalnie wysoko do zamiarów.

Przyjaciele nigdy nie słyszeli od niej narzekania - o problemach informowała w funkcji humorystycznego przerywnika w anegdotycznej historii o tym, jak świetnie poradziła sobie z kolejną głupotką życia codziennego. Bracia, jako młodszy nie musieli wiedzieć o tym, że za nimi tęskni, że ten Berlin z garstką nowych znajomych przehandlowanych w zamian za najbliższych, wcale nie jest taki kolorowy, jak podczas nielicznych, zawsze zbyt rzadkich wizyt rodzeństwa w mieście. Znajomi ze studiów na spotkaniach klasowych zazdrościli jej ciekawego życia, odwagi spełniania marzeń, apetytu na więcej i braku jakichkolwiek zahamowań w drodze po to, co się jej od życia dostać marzyło. Mówili: ty to masz szczęście, nie zastanawiając się nawet, jak nijak różne definicje szczęścia mogą się do siebie mieścić.

Szła kilkadziesiąt lat dumna przez życie, co tydzień wieszając równo - obowiązkami i przyjemnościami, zawsze mając pełną lodówkę, a w przypadku nieplanowanego sukcesu - w zanadru plan na życie i na kilka zapasowych też. Trochę z boku, nie włączając się w dyskusje pełne gdybania, marnowania czasu i energii na zastanawianie się, czy należy, można, warto. Działająca raczej szybciej niż wolniej, nie zawsze nadarżającą z myśleniem przed robieniem. Potykająca się nierzadko i czasem całkiem boleśnie, ale co najważniejsze - nie żaląc się na nic nikomu, bo przecież ona, z tą pogodą ducha, marzeniami spełnionymi, celami odhaczonymi - na co miałyby nadzieka!

A potem nagle było na co. Dużo ją kosztowało, by po raz pierwszy przyznać w rozmowie z rodzicami, że już nie ma siły. Usłyszała, że przecież jak zawsze da radę, że może to niedobór snu, może za mało słońca, może dieta zła. Ze strachem przed utratą maski tej, co zawsze daje radę, ostrożnie sugerowała przyjaciółom, że ostatnio u niej nie najlepiej - nie cieszą przyjemności, nie chcą dobrze spełnione obowiązki. Nie kontynuowali tematu - dzwonili po wesołe rozmowy, a nie słuchać biadolonia. W ciemne listopadowe wieczory miała na co narzekać - silny kręgosłup i zahartowany duch uciskały za mocno kołaczące się z przerażenia serce. Po raz pierwszy w życiu potrzebowała pomocy, ale nikt jej nie uwierzył.

Nie wiem co u niej. Ostatni raz widziałam ją rok temu, od stycznia nie mamy ze sobą kontaktu. Zastąpiła ją w moim życiu uważność na to, co mówię tym, którzy skarżą się na brak chęci do życia. Szybciej wylapuję osoby, które odwołują nagle spotkania, podając kiepskie wymówki, nie pojawiają się w stałych miejscach o wyznaczonych porach urodzin, rodzinnych spotkań, klasowych ognisk. Szybciej reaguję na przychodzące w środku nocy wiadomości od tych, którzy do tej pory kładli się spać po wieczorynce, oddzwaniam natychmiast, gdy ktoś próbuje się ze mną połączyć o nieludsko wczesnej porze. Nie mówię: dasz radę, daj spokój. Podnoszę telefon do ucha i pytam, co słyhać, będąc gotowa usłyszeć to, co najgorsze. Bo dopóki dzwonią, to nie jest za późno, żeby od serca powiedzieć, że nie są sami.

Anna Burek

„NASZE POLSKIE BIURO“ rok założenia 2004

GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE

Serwis biurowy, adres do korespondencji, Gewerby bez stałego meldunku w Niemczech, formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter, Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań, współpraca z niezależnymi biurami księgowymi i adwokackimi, dostęp do wszelkich formularzy urzędowych, przepisów unijnych, Kindergeld, pisanie i archiwizacja rachunków dla „Gewerbowców”, ubezpieczenia.

Barfusstraße 11 13349 Berlin/Wedding Piotr Brzezinski Bus 120 U-6 Rehberge
 Tel.: 030/77006344 • 030/239 16 284 • Kom.: 0176/49127482 • Fax: 030/23916283
 nazeplbiuro@onet.pl

GEWERBE, SERWIS BIUROWY, KSIĘGOWOŚĆ, SPRAWY URZĘDOWE, JOB-CENTER, UBEZPIECZENIA

Oferujemy pomoc przy

- rejestracji i prowadzeniu DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (bez konieczności stałego zameldowania w Niemczech)
- ADRES KORESPONDENCYJNY dla firm
- prowadzeniu pełnej KSIĘGOWOŚCI
- zakładaniu KONTA BANKOWEGO
- zameldowaniu w IHK, HANDWERKSKAMMER
- sprawach związanych z JOB-CENTER i AGENTUR FÜR ARBEIT
- uzyskiwaniu KINDERGELD, ELTERNGELD, GRUNDSICHERUNG
- ubezpieczeniach zdrowotnych - KRANKENVERSICHERUNG
- umowach GAZ, PRAJ, TELEFON, ...
- POŚREDNICTWO PRACY

WESOLOWSKI
 UNTERNEHMENSBERATUNG
 BÜROSERVICE

Augustastr. 1
12203 Berlin, Lichterfelde

+49 (0) 152 553 349 41
www.polskiserwis.de
kontakt@polskiserwis.de

Büroservice-Daniel przekształciło się w Mad Daniel Rechtsanwalts-gesellschaft mbH w celu zwiększenia wachlarzu usług i kompetencji.

Wszelkie usługi prawne i podatkowe, w tym:

- otwieranie firm w Niemczech także bez meldunku
- wszelkie rozliczenia podatkowe dla Firm i osób prywatnych
- księgowość
- Freistellung
- wszelkie sprawy urzędowe i sądowe
- Reprezentowanie przed Finanzamt
- Kindergeld
- Ubezpieczenia

SZYBKO | KOMPLEKSOWO | PRZYSTĘPNA CENA

tel: +49 30 600 594 34 Hertzbergstr. 20, 12055 Berlin
 tel: +48 717 230 474 info@daniel-kanzlei.de
 WhatsApp: +49 163 393 4490 Godziny otwarcia:
 fax: +49 30 657 099 45 Poniedziałek – Czwartek: 10-20
 www.daniel-kanzlei.de Piątek: zamknięte

Od 1880 roku na rynku niemieckim

RheinLand
 VERSICHERUNGEN
Marek Seruga

Doradca Ubezpieczeniowy dla polskich klientów

Ubezpieczenia samochodowe

- PKW, LKW, eVB Nummer
- uznajemy wszystkie zniżki z Polski
- specjalna klasyfikacja dla młodych i nowych kierowców 75%/60%

Ubezpieczenia firmowe, ubezpieczenia od ochrony prawnej, prywatne i państwowe kasy chorych
 e-mail: marek.seruga@rheinland-versicherungen.de

 Versicherungsfachmann (IHK)
 Tel.: 030/ 5165229-0
 Mobil: 0179/ 70 20 572
 Fax: 030/ 5165229-29

1. Am Müggelpark 25
15537 Gosen-Neu Zittau
 2. Warschauer Str. 70
10243 Berlin

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W POLSCE

ul. Lubąńska 10e / 8
Zgorzelec 59-900
+48 75 613 89 54
WhatsApp +48 534 043 617
Godziny otwarcia:
Poniedziałek - Piątek: 8-16

ul. Józefa Maksymiliana Ossolińskiego 2C/2
Brzeg Dolny 56-120
WhatsApp +48 534 039 948
+48 71 723 04 76
Godziny otwarcia:
Tylko na termin

ul. 1 Maja 6
Ślubice 69-100
+48 95 737 75 35
WhatsApp +48 534 112 638
Godziny otwarcia:
Pon/ wt/ śr/ pt: 8-16
Czw: 10-18

ul. Jerzego Janosika 17
Szczecin 71-424
+48 91 404 00 66
WhatsApp +48 798 224 996
Godziny otwarcia:
Pon / Wt / Śr / Pt: 8-16
Czw: 10-18

Steuerkanzlei

Dr. Robert Jóźwiak
Steuerberater

- pełna pomoc podatkowo-księgową
- doradztwo podatkowe w zakresie międzynarodowego prawa podatkowego
- obsługa polskich podmiotów gospodarczych świadczących usługi na terenie Niemiec
- reprezentacja przed niemieckimi sądami finansowymi

Bürozeiten:

Rabenstr.35, 13505 Berlin	Montag	08.00 – 16.00 Uhr
Tel.: (+4930) 431 36 25	Dienstag	08.00 – 16.00 Uhr
Fax: (+4930) 554 73 706	Mittwoch	geschlossen
E-Mail: stb@jozwiak-berlin.com	Donnerstag	08.00 – 16.00 Uhr
	Freitag	08.00 – 16.00 Uhr

Od ponad 20 lat Księgowość, Porady, Kursy,...

- organizacja pomieszczeń, adresu,...
- Arbeitsamt: Einstiegs-geld, Anlage EKS,...
- sprawy urzędowe, Businessplan,...
- też przy współpracy z Steuerberaterem.

Robert Koszewski Dipl. Betriebswirt
 Pannwitzstr. 42a, 13403 Berlin,
 e-mail: koszewski@web.de,
 Tel.: 030/413 78 91, 0171 570 52 44

Połączenie: S8- Eichborndamm,
U8- Rathaus Reinickendorf lub Bus - 221

Biuro ogłoszeń KONTAKTÓW

e-mail: webmaster@kontakty.org
 tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850

J.N. Büroservice Berlin

Sprawy urzędowe - Agentur für Arbeit / Familienkasse / Gewerbeamt / Bürgeramt / Job Center / Wnioski / Odwołania / Tłumaczenia / Prowadzenie rachunków małych firm / Gewerbe bez stałego meldunku

Jarosław Nowakowski
Dipl.-Kfm

e-mail: jaroslaw@nowakowski-privat.de
 Tel/Fax.: 030 398 84 670
 Mobil: 0151/ 17890903

Ubezpieczenia, Bankowość, Nieruchomości
Sebastian Drag - 21 lat działalności
 Professional Bachelor for Financial Consulting (CCI)

Oferuję:

- sprzedaż, kupno mieszkań / domów na terenie całych Niemiec
- kredyty na mieszkania własnościowe lub domy
- doradztwo finansowe oraz wszystkie ubezpieczenia prywatne i firmowe
- ubezpieczenia samochodowe - uznajemy wszystkie zniżki z Polski!
- DKV Zahnzusatzversicherung - korzystne ceny - aż do 100% pokrycia rachunku

Lucy-Lameck-Straße 22/23 • 12049 Berlin
 www.sebastian.drag.ergo.de

Tel.: 030 / 629 843 69 • mobil: 0163 / 31 32 875
 e-mail: sebtermin@gmail.com

To się opłaca

Podatki

- Tworzenie zeznań podatkowych
- Obliczanie zwrotu z podatku
- Sprawdzanie decyzji podatkowej
- Komunikacja z Urzędem Skarbowym jako Państwa pełnomocnik
- Doradzam w ramach §4nr11 StBerG - ustawy o doradztwie podatkowym

www.vlh.de/bst/9862

Księgowość

- Jako certyfikowany bilansista (Bilanzbuchhalter (IHK)) prowadzę pełną i uproszczoną księgowość dla GmbH, UG i Gewerbe
- Rejestruje Gewerbe na wirtualnym adresie

www.polskiksiegowy.de

Księgowy, na którym możesz polegać

POLSKI KSIĘGOWY

Allianz

Zapamiętaj, tylko u nas:

- bezpłatne doradztwo
- ubezpieczysz swoje auto korzystnie i tanio
- akceptujemy polskie zniżki
- obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- oferujemy inne atrakcyjne ubezpieczenia

Claudia Podmokly i Matthias Podmokly

Emmentaler Str 56, 13407 Berlin
 E-Mail: claudia.podmokly@allianz.de
 E-Mail: matthias.podmokly@allianz.de

Tel.: 0162 4363313

Twój Partner od ubezpieczeń, inwestycji i emerytury.

Wir beraten Sie gern:

LVM-Versicherungsagentur

Sylwia Grunt-Funke

Weimarer Straße 26, 10625 Berlin
 Telefon 030 13886222
 Mobil 0177 6057818
 info@grunt.lvm.de, grunt.lvm.de

Profesjonalne doradztwo podatkowe

- Prowadzenie pełnej księgowości oraz rachuby płac
- Rozliczenia podatkowe firm i osób prywatnych
- Porady i pomoc przy zakładaniu firm
- Reprezentacja klientów w urzędach skarbowych (Finanzamt)

Mówimy po polsku i niemiecku:

Kffr. D. Wiercinska 030-505640-10
 wiercinska@gmx.de

Dipl.-Kfm., Steuerberater
Bernhard Möbier
 Bahnstr. 6 B - 12277 Berlin

www.moessler-stb.de

Połączenie:
 przy S-Bahnie Marienfelde S 2

„Gertzen - Consulting” Ewa Gertzen

Niemożliwe umożliwiam! Od Gewerby po Jobcenter!!!

**Pomagam: w załatwieniu formalności urzędowych
 wypełniania dokumentów
 prowadzenia korespondencji**

Godziny otwarcia: 15.00 - 18.00

Siegfriedstr. 13, 12051 Berlin Neukölln

E-Mail: ewa.gertzen@hotmail.de

Nowy numer.: 0152-08 21 59 73

Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą
 zostaną po nich buty i telefon głuchy
 tylko to co nieważne jak krowa się wlecze
 najważniejsze tak prędkie że nagle się staje (...)
 Nie bądź pewny że czas masz bo pewność niepewna
 zabiera nam wrażliwość tak jak każde szczęście (...)
 ...tak szybko stąd odchodzą (...)
 ... i ci co nie odchodzą nie zawsze powrócą...(...)"
 Śpieszmy się Ks. Jan Twardowski

Listopad to miesiąc pamięci, wspomnień i refleksji. Stojąc przy grobach bliskich, w blasku palących się zniczy wracamy do wspomnień, zastanawiamy się nad kruchością życia i nad tym, jak pozostawić nasze wspomnienia potomnym. Może to właśnie długie, listopadowe wieczory są najlepszą okazją do rozmów z dziećmi i wnukami, by przekazać im nasze wspomnienia, póki jeszcze żyją w naszej pamięci, by uchronić je przed zapomnieniem.

Nawiąże współpracę kupując opony Felgi aut osobowych dostawczych ciężarowych oraz ogumienie Rolnicze jak i maszyn budowlanych. Maszyny urządzenia warsztatowe kupię.
Tel. kom +48 606312039, adres email arturpazontkalipinski@gmail.com

AUTO MEKLENBORG
by AUTOTEWES - #HEIMATBEWEGT

MAZDA

SUZUKI

- sprzedaż aut nowych marek Mazda & Suzuki
- sprzedaż aut używanych
- sprzedaż ratalna oraz leasing samochodów
- serwis ubezpieczeniowy oraz rejestracje aut

Tomasz Olczak

Tel. 030 766 81-104
tomasz.olczak@meklenborg.de

Autohaus Meklenborg Vertriebs GmbH
Malfeserstr. 10-18 · 12247 Berlin

- Verkauf NW Mazda & Suzuki
- Verkauf GW
- Finanzierung / Leasing
- Versicherungs- sowie Zulassungsservice

Szukamy milej i rzetelnej pomocy do sprzątania u osób starszych, od poniedziałku do piątku na Minijob. Mile widziane auto i podstawowa znajomość języka niemieckiego. Obszar: Lankwitz, Zehlendorf, Steglitz, Mariendorf Prosimy o kontakt pod nr. 0163 9804862 Milena Bajor

Profesjonalny Berufs-Coaching avgs po polsku. Zapraszam!
Tel.: 0173 8988346

Przyjmę zlecenie na mycie okien, sprzątnięcie biur, zajmę się ogrodem. Wystawiam rachunek. Hubert tel. +49 152068 57787

Poszukujemy pań do sprzątnięcia biur. Oferujemy umowę o pracę 120 godz/msc. Hauselfen GmbH, Tel.: 030-97 89 36 72,
Mail: kontakt@hauselfen.com

Szukam opiekunek 24/h, oferta pracy Berlin/Wannsee, 95 letnia mobilna seniorka 0160 91819105, osoby z działalnością na rachunek

Szukamy pracowników dla naszych klientów w Berlinie i okolicach:

bindan

besser beschäftigt

Osoby poszukujące pracy prosimy o kontakt:

paulina.fierke@bindan-personal.de
 +491622857843
 W języku polskim!

Bindan GmbH & Co KG,
 Spandauer Damm 84
 14059 Berlin

Zapewniamy:

- Niemiecką umowę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu ←
- (również z polskim adresem zameldowania)
- Premie świąteczne i dodatki urlopowe ←
- Punktualna wypłata ←

Wymagamy:

- ! Zakwaterowanie w Berlinie lub okolicach !
- ! Zaangażowanie, motywacja oraz chęć do pracy !
- ! Gotowość do pracy w trybie zmianowym !

Pflegeheim Pinecki szuka
Pielęgniarek/Pielęgniarzy/Fachkraft-ów do współpracy.
Tel. 030/8916026 Kontakt Fr. Sieprath lub Fr. Höffner

Matrymonialne / Towarzyskie

Pani 65+ zadbana, bez zobowiązań, pełna energii i humoru, lubiąca spacerować, podróże i muzykę, pozna Pana znajomego język niemiecki, mieszkającego na stałe w Berlinie. Telefon: 015222019863

Wygraj nagrodę KONTAKTÓW!

Jesienne i zimowe wieczory są długie i nie zawsze mamy sposób na nudę. Kontakty proponują zabawę i zachęcają do wspomnień. Weź udział w konkursie i wygraj nagrodę. Najciekawsze prace nagrodzimy i opublikujemy w kolejnych wydaniach.

Proponujemy tematy:

1. „Święta pachnące dzieciństwem” - wspomnienia, ciekawe zdarzenia i tradycje.
2. „Mój Wielki Bal” - bywa wielki, piękny, ale czasem przytrafiają się dziwne, śmieszne sytuacje, które bardziej pozostają w pamięci niż wymarzony bal.
3. „Jak budujecie/budowaliście relacje ze swoim nastoletnim dzieckiem”. Okres dorastania bywa trudny dla nastolatków i dla nas rodziców. Jak udało się Wam znaleźć drogę kompromisu.

Najciekawsze prace nagrodzimy!

Physiolab - gabinet fizjoterapii na Steglitz poszukuje fizjoterapeuty/ki do współpracy. Jesteśmy zmotywowanym, międzynarodowym zespołem składającym się z pięciu doświadczonych fizjoterapeutów i dwóch recepcjonistek. Jeśli jesteś pasjonatem/ pasjonatką fizjoterapii i chcesz pracować w przyjaznym, luźnym środowisku to jesteśmy idealnym miejscem dla Ciebie. Zainteresowany/a ? Skontaktuj się z Kornelią Mroczek **info@physiolab-berlin.de**

Szkoła prywatna uznana przez Senat Berlina jako szkoła uzupełniająca

Sprachenzentrum

Także online!

- ▶ Kursy językowe dla dzieci i dorosłych
 - ▶ Zajęcia w grupach i indywidualnie
 - ▶ Korepetycje oraz tłumaczenia
 - ▶ Kursy integracyjne BAMF
- Intensywne kursy języka niemieckiego
Bezpłatnie lub z dofinansowaniem

Filia Charlottenburg Dahlmannstr. 1A
10629 BerlinTel: 030 347 87 266
Mobil : 0160 47 59 619Biuro czynne:
poniedziałek - czwartek 9:00 - 19:00
piątek 9:00 - 17:00**Filia Reinickendorf**Maarer Str. 48
13434 BerlinTel: 030 403 96 222
Mobil : 0151 52 51 34 27Biuro czynne:
poniedziałek + środa 11:00 - 15:30
wtorek + czwartek 11:00 - 19:00www.berlinek.de post@berlinek.de**Katolicki dom seniora w Grunewald (Berlin)
szuka pielęgniarek i pomocy pielęgniarek**

Płaca według taryfy Caritas,
dodatek Świąteczny i dalsze dodatki.
Wymagany język niemiecki komunikatywny

Kontakt: **Rospleszcz Anna****030 897 36 93 27**

**Katharina-Heinroth-
Grundschule**
Staatliche Europa-Schule Berlin
(Deutsch / Polnisch)

Serdecznie zapraszamy na zapisy przyszłych pierwszoklasistów
na rok szkolny 2024-2025.

Wir freuen uns auf die Anmeldungen der zukünftigen Schulkinder
für das Schuljahr 2024-2025.

Mamy jeszcze nieliczne miejsca w obecnych pierwszych klasach.

Wir haben nur noch wenige Plätze in den jetzigen ersten Klassen.

Cieszymy się na kontakt z Państwem i Państwa dzieckiem!

Wir freuen uns auf Sie und Ihr Kind!

Katharina-Heinroth-Grundschule
Münstersche Straße 16
10709 Berlin
Tel: (030) 89043951-11
www.katharina-heinroth-grundschule.de

Poszukujemy personelu do pracy w 4*hotelach (Zoologischer Garten, Hauptbahnhof, Ostkreuz) na stanowiskach:

SUPERVISOR:

- umowa na czas nieokreślony,
- stałe wynagrodzenie,
- praca pomiędzy 8.00.-17.00, 35-40h /tydzień
- 80 % dodatku w niedzielę i święta,
- premie 200,00 - 300,00 €

POKOJÓWKA/ POKOJOWY:

- niemiecka umowa o pracę,
- wynagrodzenie 13 € brutto/godz,
- dodatki w niedzielę i święta,
- 100,00 -250,00 € premii za zwerbowanie nowego pracownika w sezonie letnim,
- możliwość awansu.

KONTAKT W J. POLSKIM:

ADRIANA DUFOUR-FERONCE

TEL. +49177 233 29 61

+4930 600 31 66 14

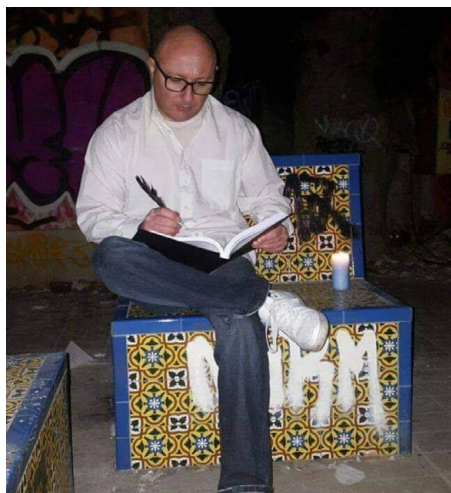
bewerbungenpremium@drei-b.de

3B Berlin Premium Hotelservice GmbH
Turmsstr.33, 10551 Berlin
U-Bahnhof Turmstraße U9, Bus 123, 187

**Chętnie zatrudnimy osoby do pomocy na
5 godz. dziennie od 9.00 do 15.00.**

Erik- Tylko brat!

Szanowni czytelnicy. Zapraszamy Was do przeczytania artykułu o jednym z naszych rodaków, o Eriku Lischki, który napisał swoją Autobiografię. Erik opowiada o swoim strasznym życiu, jak borykał się z przeciwnościami losu, jak walczył o każdy dzień swojego bytu. Jego opowieść przeznaczona jest dla tych wszystkich, którzy nie wierzą w siłę walki i wiary w siebie...

11. Pierwsze duże ostrzeżenie.

Matka i Boris nadal pili. Ciągłe były jakieś zadymy. Boris był coraz bardziej agresywny, jak ja mnie i Nicolette i Susi broniliem, jak byliśmy złe, niesprawiedliwie traktowani. Jak Boris był pijany, to mnie zawsze zaczepiał, wyzywał mnie, a potem próbował bić. Szybko się broniłem i waliłem go lekko jakąś techniką karate. Nie zawsze sobie od razu odpuścił, jak byli jego koledzy przy tym, to był jeszcze bardziej odważny i agresywny, i prowokował mnie jeszcze bardziej.

Kiedyś, jak Boris i matka byli pijani, to wyzywali Nicoletę bardzo wulgarnie, bo złą ocenę w szkole dostała. Oni siedzieli w kuchni z jednym kolegą Borisa. Prosiłem ich, żeby przestali wyzywać Nicoletę, ale oni robili to dalej, używając jeszcze gorszych słów z mocną agresją. Żeby to zakończyć, uderzyłem bardzo szybko w szybę w drzwiach od łazienki i zrobiłem dziurę. To było grube, żółte, zbrojeniowe szkło, takie jak w fabrykach się używa. Mi się w rękę nic nie stało, a w szybie została piękna dziura. Wszyscy się wystraszyli i w końcu zapanował spokój. Była cisza, nikt nic nie krzyczał, nikt nic nie mówił. Jakąś chwilę stałem tak i delektowałem się tą ciszą. Potem poszedłem do pokoju i przytuliłem Nicoletę, która jeszcze trochę płakała. A potem odrabialiśmy razem zadania domowe.

Zdawałem sobie z tego sprawę, że to zajście nie zostanie bez konsekwencji dla mnie. Zawsze jak Boris był pijany, to mi groził, że mnie zabije. Dwa tygodnie później wracałem z treningu do domu, już

było dosyć późno i ciemno. Jak wchodziłem do klatki, otworzył ktoś nagle drzwi, strzelił mnie w twarz, zrobiło mi się ciemno przed oczyma i ktoś popchnął mnie ze schodów do piwnicy w dół. Przewróciłem się, było ciemno, nic nie widziałem. Wszystko toczyło się szybko, zaczęli mnie bić i kopać z każdej strony. Ja próbowałem tylko moją głowę zasłaniać. Było ich paru, po głosach poznałem kolegów Borisa. Ktoś powiedział: „Wystarczy!”. Znałem ten głos, wiedziałem, kto to jest. Ktoś inny się zapytał głośno: „Słyszysz mnie? Słyszysz mnie?!” Odpowiedziałem: „Tak”. Na to on: „Jak tobie jest twoje życie i życie twoich siostr ważne, to spierdalaj do Niemiec, do twojego tatusia!”. To było pierwsze ostre ostrzeżenie dla mnie. Parę dni później złapałem każdego z nich, jednego po drugim i dałem im lekcję. Ja miałem wtedy piętnaście lat, a oni po trzydziestce, wielcy jak drwale z lasu. Nie wyjechałem do ojca, zostałem.

Czasami mieliśmy w domu też parę spokojnych tygodni. Matka i Boris nie pili ani grama alkoholu. Rozmawiali z nami jak w normalnej rodzinie. Wtedy mieliśmy nawet trochę normalnego życia. Było między nami coś obcego, ale z każdym dniem znikало to pomału. Aż do momentu, w którym to łapali znowu za butelkę i zmieniali się w ludzkie potwory! Nigdy nie mogłem tego zrozumieć, jak można się tak nagle, ekstremalnie zmienić? Ta nagła zmiana u nich zawsze mnie zaskakiwała i jednocześnie sprawiała strach.

Zawsze tęskniłem za ciepłem, bliskością i miłością rodzinną. Za schronieniem, bezpieczeństwem. To wszystko znajdowałem w zastępstwie u Tomka, w moich treningach i również w przyrodzie. Zawsze jak w lesie trenowałem, to rozmawiałem z drzewami. Kłaniałem się przed nimi, zanim zacząłem trening, tak jak przed partnerem treningowym. Na tych drzewach utwardzałem sobie moje ręce i nogi. Jak tupałem jakieś grube gałęzie, to przepraszałem za to i dziękowałem za pomoc w treningu. Potem obejmowałem na parę minut te drzewo i się wyciszałem po tych ciężkich ćwiczeniach.

Kochałem bardzo te chwile w przyrodzie. Kochałem bardzo te momenty, jak z Tomkiem biegaliśmy w górach. To było wspaniałe uczucie wolności, jak pędziliśmy po tych górach i drzewa obok nas szybko przefruwały. Wiatr strzelał nam mocno w twarz, nagle wyskoczył z krzaków jakiś zwierzak, wystraszyliśmy się na chwilę, potknęliśmy się, zrobiliśmy fikołka i biegliśmy dalej! Ciepłe słońce na karku, świeże powietrze z zapachem gór i lasu, a nie te śmierdzące od papierosów, alkoholu i wymiotów, brudne powietrze u nas w domu. W tych chwilach czułem się wolny, tak bardzo mocny i szczęśliwy.

Krótko przed zakończeniem roku szkolnego, pierwszej klasy zawodówki, nasi rodzice mieli przyjść na wywiadówkę. Moja matka przyszła parę dni później, bo piła cały czas. Akurat mieliśmy jakiś apel szkolny i cała szkoła była na sali gimnastycznej. Moja pijana matka zaczęła się

wydziierać, nauczycieli wyzywać, komunistami ich nazywać. Darła się jak wariatka do mikrofonów od dyrektora. Wszyscy byli zszokowani, inni śmiali się po prostu z niej. Na końcu wyprowadzili ją siłą ze szkoły.

Wstydziłem się tego, co ona zrobiła i uciekłem z domu. Chyba na tydzień schowałem się w lesie. Zbudowałem sobie fajny szałas i siedziałem tam. To nie było nic szczególnego, to było jak biwak. Wieczorem schodziłem z gór i kradłem u kogoś z kurnika parę jajek, które smażyłem sobie na gorącym kamieniu z ogniska. Do tego świeże warzywa z pola i czysta woda ze strumyka. Nie było tak źle, tylko noce były zimne i trochę straszne u nas w tej dziczy. Po paru dniach spotkałem się z paroma kolegami, którzy mi powiedzieli, że matka już nie pije i się o mnie martwi. Powiedzieli mi również, że ona przysięgła się poprawić.

Nie wierzyłem jej, ale bardzo tęskniłem za moimi siostrami i jeden z kumpi powiedział, że Nicolette i Susi ciągle za mną płaczą. Jak wróciłem do domu, to mieszkanie naprawdę było czyste i moja matka trzeźwa. Rozmawialiśmy długo i matka obiecała mi się poprawić. Jej obietnica nie trwała jednak zbyt długo. Ale ja się najpierw cieszyłem, że jestem przy moich siostrach i mam ciepłe łóżko. Do szkoły nie wróciłem, to znaczy nie do mojej starej klasy. Jak lato się skończyło i wszystko się trochę uspokoiło, to zapisałem się do szkoły na Elektromechanika.

12. Nowy świat (duże rozczarowanie).

Mieliśmy kontakt z ojcem naszym nieregularnie, ale mieliśmy. Ojciec wysyłał nam paczki i czasami pisaliśmy sobie krótkie listy. Któregoś razu był on u nas krótko, przyjechał na rozprawę rozwodową. Ja pojechałem z moją mamą i zobaczyłem się z ojcem po siedmiu latach. Miałem czternaście lat i byłem w zawodowce. Na przywitaniu objęliśmy się, ale mimo to czuło się mały dystans. Po rozprawie zabrał mnie na obiad, rozmawialiśmy może godzinę i on sobie już z powrotem do Niemiec pojechał.

Mniej więcej rok później pojechałem ja do niego, do Niemiec, do Berlina Zachodniego. Akurat zacząłem szkołę, uczyłem się na elektromechanika. Całe lato był spokój w domu i ja myślałem, że tak zostanie. Jak się pakowałem, to Susi bardzo płakała i błagała mnie, żebym został w domu. Nicolette była akurat w szkole. Po jakimś czasie Susi uspokoiła się, jak jej powiedziałem, że niedługo wrócę. Nasza matka też z nią porozmawiała i Susi mnie w końcu puściła.

Wierzyłem w to, byłem przekonany, że wszystko będzie w domu w porządku. Jak już mówiłem, matka i Boris długo już nie pili, nie kłócili się. Wierzyłem w to, że się zmienili, po tym jak uciekłem z domu. Poza tym interesowała się nami opieka społeczna i nawet Polski Czerwony Krzyż. Jak już odjeżdżałem, było mi bardzo ciężko. Byłem smutny i w duchu

Erik u swojego ojca w Berlinie Zachodnim

plakałem mocno. Wiedziałem, że wszystkiego będzie mi brakować: mojej szkoły, moich treningów w sekcji, moich gór i lasów. Ale przede wszystkim moich małych sióstr i Tomka – mojego brata. Ta świadomość, że Tomek będzie na moje siostry uważać, dodawała mi otuchy i wiarę w to, że będzie wszystko dobrze!

Podróż trwała dosyć długo, prawie 24 godziny. Z dwoma znajomymi od mego ojca pojechaliśmy najpierw samochodem do Krakowa, a potem pociągiem do Berlina Wschodniego. Podczas jazdy nie mogłem w ogóle spać, jeszcze nigdy nie byłem tak daleko od domu. Byłem ciekawy tego nowego świata, który wtedy jeszcze, tylko nieliczni mogli widzieć. Na granicy siedzieliśmy bardzo długo w pociągu, byliśmy dokładnie przeszukiwani, zarówno przez Polaków, jak i Niemców. Potem jeszcze była jedna kontrola na przejściu do metra na stronę zachodnią i już byłem w nowym świecie, w Berlinie Zachodnim. Byłem bardzo zmęczony, ale jak zobaczyłem te wielkie, kolorowe reklamy w metrze, tych ludzi, którzy ładnie byli ubrani... od razu przeszło mi moje zmęczenie.

Przywitanie u mojego ojca nie było zbyt fajne. On spał pijany i musieliśmy długo domofonem dzwonić, żeby nam w końcu otworzył. Naturalnie, że bardzo się cieszył, że przyjechałem, ale to było jakieś takie dziwne. Wieczorem przyszła nowa żona mego ojca, Mathilda. Wtedy bardzo miła kobieta, od razu się dobrze rozumieliśmy.

W następne dni poznawałem dalszą rodzinę: córkę Mathildy, Lindę i jej męża Claudiusa. Potem zobaczyłem znowu po wielu latach, moje dwie ciotce, siostry mojego ojca, wujków moich i mego dziadka.

Wszystko było dla mnie takie nowe i kolorowe, nie takie szare, brudne jak życie w Polsce.

W następne dni łąziłem sobie po mieście z walkmanem na uszach, z puszką Coca-Coli w jednej ręce i w drugiej z tabliczką czekolady. Delektowałem się trochę tym życiem, byłem nawet szczęśliwy. Ale wieczorem łapał mnie smutek i tęsknota za moimi siostrami, za Nicolette i Susi. Ta myśl, że one nie mają tak dobrze jak ja, męczyła mnie. Co one teraz robią? Czy wszystko u nich w porządku? Śpią spokojnie w ciepłym łóżku? Zjadły dobrą

kolację? Nie zrobił im ktoś krzywdy? Wtedy, pod koniec lat osiemdziesiątych, nie każdy miał telefon w domu. Telefonów komórkowych jeszcze nie było. Nie mogłem do moich sióstr zadzwonić albo jakiegoś SMS-a wysłać i spytać się, czy wszystko u nich jest dobrze?

Z ojcem naszym rozmawiałem na ten temat, co się w domu działo, ale on nie mógł albo nie chciał po prostu w to wierzyć. Sam był alkoholikiem i pił nawet dużo, jak ja u niego byłem. Ale przynajmniej jego żona, Mathilda dbała o dom i jakoś można było to znieść.

Z każdym dniem rosła moja tęsknota za moimi siostrami. Tylko ta myśl, że Tomek tam jest, uspakajała mnie. Któregoś wieczoru zadzwonił ktoś anonimowo z Polski. Jakaś kobieta przy telefonie powiedziała, że u nas w domu znowu są zadymy. Matka i Boris piją od paru dni i się ciągle kłócą. Nicolette i Susi chodzą brudne i płaczą cały czas! Powinniśmy szybko coś zrobić! Po paru minutach rozmowa była zakończona.

Ja byłem zszokowany, zacząłem płakać. Krzychałem do ojca; „Wierzysz mi teraz?! Widzisz, co się tam dzieje?! Ja chcę z powrotem do moich sióstr!” Nie chciałem dobrego jedzenia, nie chciałem żadnej czekolady, żadnych bananów! Nic nie chciałem! Tylko z powrotem do moich sióstr!

Dwa dni później siedziałem razem z moim ojcem w pociągu do Polski. Jak przyszedłem do domu późnym wieczorem, to moja matka otworzyła mi drzwi. I ku mojemu zdziwieniu, była trzeźwa. Ona również się zdziwiła widząc mnie w drzwiach. Wszyscy myśleli, że ja na pewno nie wrócę. Moje siostry spały już, ale jak usłyszały te odgłosy w kuchni, to się zaraz obudziły. Jak mnie zobaczyły, to bardzo się ucieszyły i ciekawie się pytały, co im przywozłem i czy na pewno zostałem?!

Później poleciałem szybko do Tomka, który też się bardzo ucieszył i w ogóle nie mógł uwierzyć, że jestem z powrotem. Rozmawialiśmy na temat tego, jak matka piła, kiedy mnie nie było. To się raz wydarzyło i nie było tak strasznie, jak nam ktoś przez telefon to opowiedział. On widywał się z moimi siostrami prawie codziennie i one raz płakały, bo tęskniły za mną. Póź-

no w nocy padłem zmęczony do łóżka. Zmęczony, ale szczęśliwy, bo widziałem, jak moje siostry spokojnie sobie śpią.

Miałem tyle myśli w głowie... „Jutro przyjdzie ojciec do nas, do domu. On na pewno sobie z matką i Borisem porozmawia. Na pewno udzieli im trochę lekcji, powie im parę słów! I na pewno będzie już na stałe spokój w domu! Będzie wszystko dobrze!”

Na pewno tak będzie...? „On jest przecież naszym ojcem, on nam pomoże, czy jednak nie?”

Następnego dnia przyszedł ojciec do nas do domu. Moje siostry nie mogły się go doczekać. Oni byli sobie całkowicie obcy. Nicolette nie mogła go sobie w ogóle przypomnieć, a Susi widziała go tylko na zdjęciach. Ale ta niepewność u moich sióstr szybko im przeszła, jak zobaczyli prezenty, które ojciec im przyniósł.

Matka zaprosiła jeszcze paru znajomych i wszyscy siedzieli w dużym pokoju i się bawili. To mi się w ogóle nie podobało. Myślałem, że ojciec sobie z nimi trochę pogada, a oni tutaj sobie razem balują. Późnym popołudniem przyszedł Boris z pracy i ja myślałem, że najpóźniej w tym momencie dojdzie do jakiejś konfrontacji. Niestety nie było tak. Oni się razem przywitani i stuknęli się kielichem. Bawili się do późna. Słyszałem jak moja matka i Boris źle o mnie mówili, a ojciec nawet nie próbował w to jakoś wątpić. Byłem wściekły i zawiedziony! Później jeszcze zawołał nasz ojciec Nicolette do nich, do pokoju. Chciał sobie z nią trochę porozmawiać, posadził ją na swoim kolanie i objął ją po ojcowsku. Nagle ona krzyknęła i wybiegła wystraszona z tego pokoju! Płakała, spytałem się jej, co się stało? Powiedziała, że ojciec wsadził jej rękę między nogi i się spytał, czy ona ma już „ciotkę”? Ona miała dopiero dziesięć lat! Wściekły wpadłem do pokoju i go opierdzieliłem, co on za głupoty robi?! On był bardzo moją wściekłością zaskoczony i zły odpowiedział: „Ja jestem jej ojcem i mam prawo do tego!” Na to ja: „Ale nie w ten sposób! To nie jest rodzicielskie, to jest świństwo!”

Moja matka i Boris od razu wykorzystali ten moment i zaczęli się głośno ich pijackim głosem drzeć: „Widzisz, jaki on jest agresywny, jak źle się zachowuje!” A ja powiedziałem tylko: „Jesteście naprawdę chorzy ludzie! Jesteście alkoholicy!” Potem plunąłem na podłogę, odwróciłem się i poszedłem do nas, do pokoiku, do Nicolety. Ona się już trochę uspokoiła. Tomek do nas wpadł, opowiadaliśmy sobie wesołe rzeczy i śmialiśmy się trochę. Gdy te ludzkie potwory w drugim pokoju dalej się bawili!

Zawiodłem się bardzo na moim ojcu, nie mogłem uwierzyć, że on tutaj jest i z innymi się bawi. Po paru dniach wyjechał, a matka i Boris jeszcze bardziej w to wierzyli, że dobrze robią, że mają rację.

Ciąg dalszy w grudniowym wydaniu *Kontaktów*.

IMPLANTOLOGIA

20 lat doświadczenia i ponad 10000 wszczepionych implantów (NOBEL BIOCARE STRAUMANN, CAMLOG)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ekstrakcje, resekcje, zabiegi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym (sedacji)

PROTETYKA

protetyka na implantach, mosty, korony, protezy

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA

wypełnienia kompozytowe, wybielanie zębów (BEYOND), leczenie pod mikroskopem

NOWOCZESNA DIAGNOSTYKA

pracownia RTG, tomografia komputerowa, mikroskop

Plac Wolności 17
69-100 Słubice
Tel. (+48) 95 758 21 26
(+48) 60 561 21 26

DentalArt Stomatologia Słubice

biuro@dentalartslubice.pl
www.dentalartslubice.pl

**DOJEDZISZ DO NAS
W JEDNĄ GODZINĘ!
ZAPRASZAMY!**

**STOMATOLODZY WSZYSTKICH
SPECJALIZACJI - SZCZECIN**

OD 15 LAT WYKONUJEMY I SKUTECZNIE REALIZUJEMY KOSZTORYSY DLA PACJENTÓW UBEZPIECZONYCH WE WSZYSTKICH NIEMIECKICH KASACH CHORYCH.

- OSZCZĘDNOŚĆ DO 50% W PORÓWNANIU Z NIEMIECKIMI GABINETAMI
- GWARANCJA AKCEPTACJI KOSZTORYSÓW PRZEZ NIEMIECKIE KASY CHORYCH
- GWARANCJA UZYSKANIA ZWROTU FINANSOWEGO Z NIEMIECKIEJ KASY CHORYCH ZA WYKONANE LECZENIE W POLSCE
- SZYBSZA REALIZACJA PLANÓW LECZENIA ORAZ WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG PROTETYCZNYCH
- NOWOCZESNY SPRZĘT, INNOWACYJNE METODY LECZENIA, WYKWALIFIKOWANY PERSONEL
- ZAJMUJEMY SIĘ TRUDNYMI PRZYPADKAMI Z ZAKRESU PROTETYKI, CHIRURGII, PERIODONTOLOGII, ORTODONCJI I STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
- NOWOŚĆ - LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW

Istniejemy od blisko 30 lat. Zaufało nam ponad 20 000 pacjentów z Polski, Niemiec i Skandynawii.

Zadzwoń i umów wizytę

+48 606 992 580

sylvia.cena@ra-dent.com.pl
www.ra-dent.com.pl

MICKIEWICZA 128A/1
71-140 SZCZECIN

KRZYWOSTEGO 19/5
70-252 SZCZECIN

KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ
9/U1
70-485 SZCZECIN

Margarete Baier

Zahnärztin

Waldstr. 27, 10551 Berlin (Tiergarten) • Fax/Tel.: (030) 395 92 55
E-Mail: zahnaerztin-baier@t-online.de

Mo	Di	Mi	Do	Fr
10-19	9-15	10-19	10-18	9-14

ZAHNARZTPraxis

Dr. Sławomir Trepka

- Kinderbehandlung
- Amalgam-Alternativen
- Bleaching
- AIR-Flow
- Praxiseigenes Labor

Askanischer Platz 3/EG

☎ 030 - 26 12 160 • am S - Bhf. Anhalter Bahnhof

Mo, Di, Do 08.00 - 13.00 und 14.00 - 18.00 / Mi 08.00 - 13.00 und 15.00 - 18.00 / Fr 08.00 - 13.00

Zahnärztin

Monika Nowak

- Parodontologia
- Wybielanie zębów
- Protetyka
- Veneers
- Prophylaxe

www.nowak-zahnarztpraxis.de

Xantener Str. 22

10707 Berlin

U-Bahn 7 Adenauerplatz

Tel. 030 68 08 78 13

Mo. Do.

Mi.

Di. Fr.

11.00 - 19.00

14.00 - 19.00

9.00 - 14.00

**STOMATOLOG
Aida Bigus-Gdaniec**

Mariendorfer Damm 147, 12107 Berlin

am U-Bhf. Alt Mariendorf

Tel.: 706 38 28

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	9-12,14-18	9-12	9-12, 15-20	nach Vereinbarung

Beata Mydlowska
Zahnärztin

Skalitzer Str. 6, 10999 Berlin
am U-Bhf. Kottbusser Tor
Tel.: (030) 615 18 22

Sprechzeiten:

Mo: 12:00 - 20:00
Di, Do: 10:00 - 13:00
14:00 - 18:00
Mi, Fr.: 09:00 - 13:00
und nach Vereinbarung

dentés ZAHNÄRZTE
 zahnarztpraxis szalski und kollegen
 wilmersdorfer str. 62 10627 berlin tel. 881 46 49
 www.dentes-zahnärzte.de praxis@denes-zahnaerzte.de
 prothetik implantatprothetik implantologie
 endodontie ästhetische zahnheilkunde
 parodontologie parodontalchirurgie narkose
 kinderzahnmedizin kinderprophylaxe
 prophylaxe bleaching keramikimplantate

Zahnarztpraxis Dr. Alina Gutsch-Trepka

Schönebergerstraße 5, 10963 BERLIN-KREUZBERG
 ECKE HOTEL MÖVENPICK

☎ **030 - 26 39 77 56**

Mo Di Mi Do Fr
 12-20 8-14 12-20 12-20 8-14

S-Bahn: S1, S2, S25; BUS: M29, M41, M123

stomatolog i lekarz medycyny

Margareta Śliwiński

Master of Science Kieferorthopädie

Leczenie ortodontyczne wad zgryzu
 dzieci, młodzieży i dorosłych

Südwestkorso 19 * 14197 Berlin Friedenau

822 05 55 • www.gerade-schöne-zähne.de

Specjalista Ginekologii i Położnictwa Dr. med. Jarosław von Mach-Szczypiński

Praxis:
 Hermannplatz 5, 10967 Berlin
 (Neukölln; U-Bhf Hermannplatz)
 Telefon: (030) 691 43 03
 Handy: 0171 1437301

Sprechzeiten:
 Montag bis Donnerstag
 9:00-13:00 und 15:00-18:00
 Przejmujemy też pacjentki
 bez karty ubezpieczenia

Gabinet psychoterapii i pomocy psychologicznej

Dypl. Psycholog Edyta Gough

Tel. 0170 8759664

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin-Wedding

www.edytagough-psychotherapie.de

TANIE APARATY SŁUCHOWE NIEMIECKA JAKOŚĆ W POLSKIEJ CENIE

SZCZECIN, UL. DUBOIS 27 (PRZYCHODNIA)
 KOM. +48 505 157 054, TEL. 91 43 45 744
 KOM. DE: 0176 8303 6304

SPECJALISTA CHIRURGII PLASTYCZNEJ

Uniwersytetu w Lübeck

Dr. med. Jarosław Tribull-Potapczuk

doktor nauk medycznych Uniwersytetu w Köln

Operacje plastyczne twarzy, powiek, nosa,
 piersi, brzucha i innych części ciała

Koszty podobne do cen w Polsce

Kurfürstendamm 69 (Adenauerplatz), 10707 Berlin
 Tel.: 030-32708228 lub 0171-7076462 (tu też po polsku)

E-mail: info@dr-tribull.de, Website: www.dr-tribull.de

Konsultacje w dni powszednie 15:00-19:00

Koszty porad (i niektórych operacji) pokrywa Krankenkasse

Centrum Medyczne Olimedica w Szczecinie

Nasze specjalizacje to:

- leczenie chrapania i bezdechu sennego,
- laryngologia,
- ortopedia,
- kardiologia,
- urologia,
- dermatologia,
- medycyna estetyczna,
- trychologia,
- kosmetologia,
- laseroterpia.

Leczymy dorosłych i dzieci • Posiadamy 35-letnie doświadczenie kliniczne

Na hasło KONTAKT 10% zniżki na usługi

CHR Kupiec I piętro

ul. Krzywoustego 9-10 • 70-250 Szczecin

tel. +48 793 138 757 • +48 91 307 80 29

Germedica

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO

Dr. med. Beata Bylinski

Specjalista chorób wewnętrznych / lek. rodzinny

Vitalstoffberaterin / medycyna naturalna

OPIEKARSKA NAD CAŁĄ RODZINĄ
 (DOROŚLI, MŁODZIEŻ, DZIECI)

13409 Berlin - Reinickendorf
 Reginhardstr. 34

Tel.: 030 491 91 95
 030 499 07 360

e-mail: info@praxis-germedica.de

LOGOPEDIA

Jolanta Witte

Dipl. Pädagogin

Staatl. anerkannte Logopädin

Terapia zaburzeń mowy u dzieci i dorosłych
 (zaburzenia rozwojowe, neurologiczne, funkcji głosu)

Meinekestr. 26 (GH)
 10719 Berlin-Charlottenburg

U9, U1 Kurfürstendamm

S-Bahn: Bhf- Zoo

Tel.: 030 88913676

0173 2109911

E-mail: j.witte@berlin.de

Terminy po uzgodnieniu

Terapia w języku polskim lub niemieckim

APARATY SŁUCHOWE BEZPŁATNE NA RECEPTĘ

miruna

AUGENOPTIK
 HÖRAKUSTIK

Michał Ruszewski – Tauernallee 42

12107 Berlin – Tel.: 030 - 76 28 78 13

www.miruna-berlin.de

*Przy ukazaniu recepty od laryngologa dochodzi ustawowa dopłata 10,- € za aparat. (Cena bez recepty 799,- €)

DIE NEUE APOTHEKE

Apotheker Ronald Weber e.K.

Mówimy po polsku

- Realizujemy polskie recepty
- Karta stałego klienta (**rabat 10%**)
- Środa w godzinach 15⁰⁰-18⁰⁰ **rabat 20%**
- Szeroka dostępność leków w możliwie jak najkrótszym czasie

Turmstraße 77 • 10551 Berlin

Tel.: 030 - 53 60 45 01

Fax: 030 - 53 60 45 02

info@die-neue-apotheke.berlin

Pon - Pt: 08.00 - 19.00 Uhr • So: 09.00 - 18.00 Uhr

Opieka nad osobami starszymi i chorymi

Stacja opieki domowej **SCHWESTER EVA**

- Usługi pielęgnacyjne i opieka medyczna
- pomoc w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych
- bezpłatne doradztwo w zakresie społeczno-socjalnym / Pflegeversicherung
- personel polskojęzyczny
- rozliczeń dokonujemy z kasami chorych, kasami ubezpieczenia społecznego oraz z Urzędem ds. Socjalnych.

Adres: Auguste - Viktoria - Allee 82 , 13403 Berlin
Tel.: 030 805 77 497, Funk: 0175 7128973
E-mail: pflegedienst.schwester-eva@web.de

Andrzeju, Andrzeju, nasz dobrodzieju, dobrą wróżbę daj!

Końcówka listopada zmienia nastrój miesiąca na bardziej rozrywkowy. W nocy z 29 na 30 listopada mamy andrzejkę. Zaraz po nich zaczyna się adwent, zatem wigilia dnia świętego Andrzeja jest doskonałym czasem na zabawę.

Andrzejkę, czyli zabawę organizowaną w wigilię św. Andrzeja, wiąże się z różnego rodzaju wróżbami. Wróżby andrzejkowe były od wieków rozpowszechniane w całej chrześcijańskiej Europie. Święty Andrzej uznany jest za patrona pańien chcących szybko zmienić stan cywilny. Ma on pomóc dziewczętom w odkrywaniu przyszłości: daty zamążpójścia, imienia i charakteru przyszłego małżonka.

Chłopcy gromadzili się na podobne wróżby w wigilię św. Katarzyny, 24 listopada. Jednak katarzynki były mniej atrakcyjne od dziewczęcych andrzejek i z czasem uległy zapomnieniu. Z czasem oba obrzędy zostały połączone i są obchodzone jako andrzejki. Jest to wspaniała okazja do zabawy z przyjaciółmi, bo w ten jedyny wieczór w roku wosk, miska z wodą albo but na progu zdradzić mogą, czy w przyszłym roku czeka Cię miłość i pieniądze.

O tym, że Polacy w Berlinie chętnie utrzymują tradycje, nie trzeba nikogo przekonywać. Najlepszym dowodem są oferty berlińskich organizacji polonijnych, klubów czy dyskotek, które jak co roku przygotowały na ten wyjątkowy wieczór wiele atrakcji.

Wielu z Was na pewno będzie świętować w domowym zaciszu. Bez względu na wybór życzymy udanej zabawy i spełnienia wszystkich pomyślnych wróżb.

Dr. Warsow - Apotheke
Inh./ Apothekerin Edyta Nowak

**WIR WOLLEN
DASS ES IHNEN
GUT GEHT**

MÓWIMY PO POLSKU!

- realizujemy recepty z Polski
- karta stałego klienta
- fachowe i kompetentne porady

Sonnenallee 295, 12057 Berlin
 Tel.: 0 30/ 684 38 54
 Fax: 0 30/ 68 22 49 07
 ok. 150 m od
 S-Bhf. Köllnische Heide,
 Bus: 277, 246, M41

Otwarte:
pon-pt.: 9:00-18:30
sob.: 9:00-13:00

FIZJOTERAPIA

- ↳ Gimnastyka (też wg Bobath, PNF)
- ↳ Fizjoterapia
- ↳ Terapia Manualna
- ↳ Fizjoterapia uroginekologiczna
- ↳ Drenaż limfatyczny
- ↳ Masaże
- ↳ Terapia stawu skroniowo-zuchwowego

Godz otwarcia:
 Pon - czw: 8:00 - 18:30
 Pt: 8:00 - 13:00

mgr Kornelia Mroczek & Team zapraszają!
 Wszystkie kasy chorych i prywatnie

Physiotherapie-Praxis »PHYSIOLAB«
 Düppelstraße 39
 12163 Berlin
 U + S Rathaus Steglitz

Tel. 030/797 460 16
 info@physiolab-berlin.de
 Barrierefreie Praxis

Również wizyty domowe

Berlin /Schöneberg

Krankengymnastik und Massage Praxis

Arnold Paliński

Zapraszamy: (indywidualne terminy po wcześniejszym uzgodnieniu)

Pn - Cz 8 - 18, Pt 8 - 15

Helmstr.2, 10827 Berlin Tel. **(030) 79789153**
 200m od U-7 Kleistpark

ANONIMOWI ALKOHOLICY – MEETING

Poniedziałek 18.15-20.15, Środa 19.00-21.00,
Sobota 17.00-19.00, Niedziela 17.00-19.00 - Gierkezeile 39,
 10585 Berlin 13629 Berlin - wejście od Rohrdamm 8
Piątek 19.15-21.15 - Hessenring 47, 12101 Berlin
Telefon kontaktowy: +49 157 506 384 38

Odwiedź naszą stronę!

WSZYSTKIE PORADY SĄ DARMOWE I W JĘZYKU POLSKIM!

ZAPRASZAMY!

teleberlin.pl

INTERNET DOMOWY ✓
INTERNET MOBILNY ✓
TELEFONY KOMÓRKOWE ✓

+49 176 482 077 84 +49 030 818 680 77

iPhone SAMSUNG NOKIA SONY HUAWEI mi LG vodafone Blau ortel O₂ T&I mobilcom debitel ey ylidz yourfone CTELO

Muzyczna oprawa imprez „Berti” – Alleinunterhalter. Wesela, festyny, imprezy okolicznościowe. Live Musik & DJ. Wypożyczanie nagłośnienia i oświetlenia. Porady. Tel.: 030 7464556, 0179 2442890

FRYZJERKA wykonuje usługi: baleyage, pasemka, farbowanie, strzyżenie, modelowanie, trwałe prostowanie, OLAPLEX - rekonstrukcja i odbudowa włosów. Pracuję na produktach firmy WELLA. Ola. Tel.: 0178 3476775

Wykonam profesjonalną szafę z drzwiami przesuwymi. Meble na zamówienie, kuchenne i biurowe, szkło dekoracyjne na ścianę zamiast płytek, fronty i blaty kuchenne... A także granity, marmury i konglomeraty na parapety i blaty kuchenne... w atrakcyjnej cenie. Tel.: 0157 84556424 (od poniedziałku do piątku), www.festti.de

29 €/m – dla FIRM oraz osób GEWERBE (działalność gospodarcza), nielimitowane rozmowy na Niemcy do Polski i do krajów Unii, Internet, SMS teleberlin.de Inh. Teodor Mainka, tel.: 030 81868077, kom.: 0176 48207784

Fryzjerka z tytułem mistrza oferuje: baleyage, pasemka, trwałe, strzyżenie damskie, męskie, henna, przedłużenie włosów (mikroring, kreatyna). Agnieszka Whatsapp: 0176 48997626, 0151 29016283, 0157 30430185

Wykonujemy prace remontowe, szpachlowanie, malowanie, regipsy, płytki, tapetowanie, elektryka, hydraulika, montaż drzwi, okien, tarasy, laminaty, kompletne remonty mieszkań. Tel.: 0151 71770337

Pomoc w sprawach urzędowych, Job Center, Arbeitsamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, pisma, odwołania, sprawy rentowe etc. (oprócz prawnych) Meldowanie firm – kpl prowadzenie papierów, rachunki etc. Mobil: 0157 84894000

Profesjonalne usługi kosmetyczne i medycyny estetycznej z dojazdem do klienta. Mezoterapia igłowa, mikroigłowa (BB), wypełnianie zmarszczek, powiększanie ust, prophiloo, botox (również nadpotliwość), nici liftingujące, AHA i inne. Wysoka jakość, promocyjne ceny. Tel.: 0176 27398949

Opróżnianie mieszkań, strychów piwnic ogrodów. Przewóz mebli z punktu A do B Tanio szybko i solidnie. Rzetelna praca krótkie Terminy. Darmowa wycena. Tel.: 0176 96538820

Pomoc w problemach z Jobcenter, Arbeitsamtem, Gewerbeamtem, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, wizyty w urzędach, meldunki, pisma urzędowe i odwołania, wypełnianie formularzy oraz pomoc przy wizycie u lekarza. Kom.: 0177 5642472

Pomoc w zakładaniu polskiej telewizji internetowej, Jakość HD, wystarczy Smart TV i internet. Pomoc przy komputerach i drukarkach oraz internecie. Tel.: 0152 11474611.

Usługi transportowe - Przeprowadzki, - przewóz mebli oraz montaż, - oczyszczanie mieszkań, piwnic, - wywóz rzeczy do BSR, - rzetelnie, solidnie i szybko. Tel.: 0152 19264461

Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, pralki, zmywarki, lodówki, zamrażarki, suszarki. Szybko i solidnie. Na wykonaną usługę udzielam gwarancji. Tel.: 0152 25651989

Solidnie wykonujemy remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, regipsy, tapety, kafle, podłogi, murarskie, izolacje, hydraulika, elektryka, renowacja okien, okna nowe, prace ogrodnicze, małe przeprowadzki. Tel.: +49 162 1044173 lub +49 30 85745005

Wykonuję prace remontowe + malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, drobne prace elektryczne i hydrauliczne, tel.: 0157 83615980

MIKO BAU usługi budowlane. Remonty budowlane od A-Z. Tel.: 0163 8776472

KOMPUTERY - Naprawa, instalacje WINDOWS, INTERNET-DSL/ WLAN, usuwanie wirusów, ratowanie danych -Tel.: 030 30201944 Handy: 0162 1786980

Opróżnianie mieszkań, piwnic i strychów . Rzetelna praca, krótkie terminy, bezpłatna wycena. Tel.: 0176 96383270

Remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, układanie podłóg, cyklinowanie. Wszelkie prace remontowe. Tel.: 0178 7296119 lub 030 52659181

Pralnia dywanów w kąpielni wodnej. Pranie tapicerki meblowej i wykładzin. Tel.: 0157 74539629, www.derputzbaer.de

Refleksologia: stóp, rąk, twarzy i głowy. Zabiegi terapeutyczne i relaksacyjne. Tel.: 01637882447

Budowlana firma oferuje cały zakres usług: wykończenia mieszkań, kafelki, gładzie, instalacje. Budowa domów od podstaw, dachy, fasady, kostka brukowa. Wynajem busa. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 48997626

Remonty mieszkań - malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, regipsy, podłogi, kafelki, montaż drzwi, okien, elewacja, dachy, kostka brukowa, tarasy. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 43571983

Transport, ekspresowy wywóz mebli na BSR, oczyszczanie mieszkań, piwnic itp, przeprowadzki. Wycena bezpłatna. Tel.: 0176 36322659

Firma budowlana z Polski, brygada górali, szuka zleceń na budowy domów od podstaw, dachy, elewacje na terenie całych Niemiec. Tel.: +48 608729122

Krawcowa. Profesjonalne, ekskluzywne usługi krawieckie na miarę. Przygotowuję projekt, konstrukcję, szyję suknie wieczorowe, koszule, spodnie. Również serwis weekendowy. Nie robię przeróbek. Tel.: 0152 56850376

MAJSTER ŻŁOTA RĄCZKA, pomaluje, zamontuje, naprawi. 30 lat doświadczenia w remontach mieszkań. Zadzwoń, to Ci się opłaca. Marek 0177 1689892

Przeprowadzki, opróżnianie mieszkań, opróżnianie piwnic, opróżnianie garaży, transport, malowanie. Tel.: +49 176 48081636 Alex

Naprawy domowe kafelkowanie, malowanie , elektryka. Solidnie i fachowo. Tel.: 0176 57709724.

Przeprowadzki – transport „Piotrek „

- przewóz mebli
- opróżnianie pomieszczeń i piwnic
- wywóz rzeczy na BSR

Tel.: 0152 17271079 lub 030 96596915

**KAISER
BESTATTUNGEN**
INH. G. KAISER - SEIT 2005

0170-5322474
24H
030-31004280

Od 17 lat oferujemy kompleksowe usługi pogrzebowe na terenie Berlina i okolic oraz przewozy zmarłych do Polski lub innych krajów uni europejskiej.

Gwarantujemy szacunek, godność i profesjonalizm.

Koronawirus zmienił nasze codzienne przyzwyczajenia. Zostańcie Państwo bezpiecznie w domu! My przyjedziemy do Państwa. Zajmiemy się pogrzebem na terenie Berlina albo przewozem ukochanej zmarłej osoby do Polski.

MOBIL
w Berlinie i okolicach

BIURO
Zoppoter Str. 7
14199 Berlin
Wilmersdorf

Bus
186 / 249 / 310

KAISERBESTATTUNGEN.DE

**POLSKI ZAKŁAD POGRZEBOWY
CHWOLKA & CHWOLKA**

ekspresowe przewozy zmarłych na teren całej Polski z załatwieniem wszelkich formalności. Pomoc w uzyskaniu renty oraz przysługujących świadczeń socjalnych, ekspresowe kremacje.

TEL. 24h 0171/6503466
BERLIN 0151/53361681
www.chwolka.pl

☎0175/9242374	Köln/Bonn	☎0151/53361467	Hannover
☎0171/1554632	Dortmund	☎0175/1043723	Kassel
☎0151/53361465	Recklingh.	☎0151/53361681	Berlin
☎0171/1554583	Düssel/Essen	☎0175/9242347	Hamburg
☎0175/2877731	Hagen/Bochum	☎0171/6503466	Frankfurt
☎0151/51816514	Wuppertal	☎0160/91427415	Stuttgart
☎0171/1554767	Krefeld	☎0171/5229676	München
☎0175/9242353	Bremen		

Od 28 lat! Szybko, Godnie, Uczciwie, Tanio

N A G R O B K I
Mistrz Kamieniarstwa & Inż. KRZYSZTOF IMIELSKI
Biuro: Büdnerring 48, 13409 Berlin
03027497001, 0171 9074101, 0173 6865350
imielski@arcor.de www.gran-mar-bau.de Mo- Fr 9 – 18 oraz Sa 10 - 14

PS IT-Service GmbH
Piotr Szmigiel
Malteserstraße 170-172 • 12277 Berlin
Tel.: 030-71202885 • Mobil: 0151-10744321
info@ps-it-service.de • www.ps-it-service.de

Usługi informatyczne dla firm:

- Infrastruktura i bezpieczeństwo sieci
- Serwery i usługi serwerowe pod windows & linux
- Sieci VPN
- Profesjonalne zabezpieczenie danych
- Doradztwo w zakresie technologii informatycznych
- Usługi w języku niemieckim i polskim
- Wieloletnie doświadczenie

REMONTY MIESZKAŃ
OKNA • DRZWI • BRAMY
GARAŻOWE • OGRODZENIA
Z MONTAŻEM

Mobil: 0157-59640537

Pogotowie zamkowe dzień i noc
natychmiastowa pomoc w przystępnej cenie w wypadku zatrzaśnięcia drzwi lub zgubienia kluczy. Usuwanie szkód powłamaniami oraz montaż dodatkowych zamków

tel.: 030/ 915 94 017, 0170/ 5837677

**SCHLÜSSEL-NOT-DIENST
CUNIKER**

Szafy z drzwiami przesuwanymi na wymiar

www.lizak.de

Falkenhagerstrasse 56 / 58
14612 Falkensee
tel.: 03322 426 85 54
Funk: 0151 591 191 12
e-mail: info@lizak.de **doradztwo i pomiar gratis**

KOWALSTWO ARTYSTYCZNE

Zakład Pogrzebowy SANS SOUCI
wysłuchać zrozumieć towarzyszyć

Telefon 24 h: (030) 48 47 92 27
Wollankstr. 67, 13359 Berlin
www.sanssouci-bestattungen.de

U nas znajdą Państwo współczucie, zaangażowanie i profesjonalizm.
Mówimy również po polsku!

niedrogo godnie stylowo

SERWIS KOMPUTEROWY
LAPTOPY PC MONITORY

inż. Tomasz Günther

☎ **0178-6838146**
www.katicom.de

- NAPRAWY U KLIENTA
- INSTALACJA WINDOWS
- WYMIANA GNIAZD I ZŁĄCZY
- WYMIANA MATRYC
- NAPRAWY PO ZALANIU
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- USUWANIE WIRUSÓW

ANDRZEJKI

SOLARIUM
 ALT-MOABIT 75 | 10555 BERLIN
 TEL: 398 87 605
 PESTALOZZISTR. 74 | 10627 BERLIN
 TEL: 319 92 648

NOWE LAMPY
 NOWE TECHNOLOGIE
 BEZPIECZNE OPALANIE

ZAPRASZAMY!

GODZINY OTWARCIA:
 PON. - PT. 9 - 22
 SOB. 10 - 22 | NIEDZ. 12 - 20

Płacisz za wysokie rachunki za prąd i gaz?
 Jeśli uważasz, że płacisz za dużo, pozwól nam to sprawdzić.
 Powiedz dość zawyżania waszych rachunków.

Zgłoś się do nas, sprawdzimy je, poprawimy oraz obniżymy nawet o 50%.
 W mieszkaniach, domach i firmach. Szybko i fachowo. Pamiętajcie, że zimy są bardzo długie i zimne, a nikomu niepotrzebne są dopłaty. Pomagamy załatwić wszelkie formalności w zgłoszeniu do (sieci) dostawcy prądu i gazu.

Wszystkie formalności za darmo! Zaufaj mi!

Arkadiusz Skorupka
 Zertifizierter Energieberater
 Rudower str. 95 12351 Berlin

Gaz od 10 CENTÓW za KWh brutto

Kontakt: 0163 7886965

ANTENY SATELITARNE
 Montaż, naprawa w Berlinie i okolicach

Profesjonalny miernik i narzędzia, bezpłatny dojazd, kilkanaście lat doświadczenia, rozsądne ceny.

tel. / whatsapp: **0160 99 50 66 88**

Serwis i naprawa wszystkich modeli aut

Tel.: (030) 461 46 29

S.O.S
 KFZ . MEISTERBETRIEB

- ✓ Motor
- ✓ Getriebe
- ✓ Kupplung
- ✓ Auto Elektrik
- ✓ Karosserie un Lackierung
- ✓ TÜV & AU täglich
- ✓ Reifendienst
- ✓ Klima Service
- ✓ Achsvermessung
- ✓ Bremsen Schnelldienst

MÓWIMY PO POLSKU!

Inhaber **O. Öztop** Tel.: 030 461 46 29
 Bastianstr.17 (2 Hof), 13357 Berlin Email: sos24-berlin@hotmail.com

Anteny Satelitarne
Naprawy Telewizorow

Ustawianie programow TV **tel.364 36 859**

Oki 30 lat w Berlinie
 Schönewälder Str.101
 13585 Berlin

NEW VOICE SYSTEM
 MUSIKBAND BERLIN

Zagramy na każdej imprezie.
 Udzielamy informacji: sala, party service, filmowanie imprez, wypożyczanie sprzętu.

Tel.: 0163 1497 647
 lub 0151 5948 6287
 info@newvoicesystem.de
 www.NewVoiceSystem.de

KFZ-ZULASSUNG SPANDAU

Auto Anmeldung Spandau
 Usługi rejestracji pojazdów
 Berlin i Brandenburgia

- meldowanie, wymeldowanie
- zmiana adresu, nazwiska, itp.
- rejestracje próbne 5 dni
- rejestracje eksport 15/30 dni
- tablice rejestracyjne wykonujemy na miejscu - różne rozmiary, kolory

Brunsbütteler Damm 11
13581 Berlin
 (naprzeciwko Spandau Arcaden)

pon-czw. 10:00-18:00
 pt. 10:00-17:00

Tel.: 030/ 35 10 62 28 WhatsApp: 01522 5915255
www.kfz-zulassung-spandau.de

AUTO - UBEZPIECZENIA

- NUMERY PRÓBNE
- NUMERY CELNE
- USŁUGI REJESTRACYJNE
- NOWOŚĆ! Wykonujemy na miejscu tablice rejestracyjne!

Biurowy przy Urzędzie Komunikacji "ZULASSUNGSSTELLE"
 - Kreuzberg
 pon-śr. 8.00-15.00,
 czw. 10.00-18.00, pt. 8.00-14.00

ZULASSUNGS - UND VERSICHERUNGSSERVICE
 Heimstr. 13, 10965 Berlin
 Tel.: 030 - 785 42 04 • Fax: 030 - 627 36 553
 Funk: 0172 - 38 30 142

Przewóz osób Berlin
 Dolny Śląsk Lubuskie

tel. 0048 513 427 912
 www.mstrans.pl

PRZEWÓZ OSÓB
MS TRANS

TRANSPORT EXPRESOWY
 PRZEPROWADZKI
 OPRÓŻNIANIE MIESZKAŃ, PIWNIC, GARAŻY itp.

Tel.: 030 91566003, 0176 36322659

www.jardan-bus.pl

Licencjonowany Przewóz Osób

JARDAN#BUS

Katowice-Gliwice-Opole-Wrocław-Berlin

Wyjazdy - Niedziela 16:00 Czwartek 7:00 Piątek 7:00
 Powroty - Poniedziałek 11:00 Czwartek 16:00 Piątek 16:00

Możliwość przewozu z adresu na adres! Zabieramy również przesyłki!

0048 784 276 704 0048 600 426 476

Transport w Berlinie
 Przewóz mebli, małe przeprowadzki, opróżnianie piwnic i mieszkań

Tel.: 0159 06460346

SACHVERSTÄNDIGEN-TEAM 24

Certyfikowany przez TÜV Rheinland niezależny i doświadczony

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Rafał Lubiński

BEZPŁATNE PORADY

Dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody

+49 (0) 178 888 77 25

www.rzeczoznawca24.de ■ kontakt@rzeczoznawca24.de

**MPU "IDIOTENTEST" - PRZED TOBA?
ALKOHOL, NARKOTYKI, WYKROCZENIA DROGOWE?**
Dzwoń, kurs, zaświadczenie, wnioski, wgląd do akt w urzędzie, rozmowy w urzędzie
Odzyskasz – 37 lat praktyki – J.Dolny
Tel.: 0176 24346798

**STRACIŁEŚ PRAWO JAZDY?
CHCESZ JE JAK NAJSZYBCIEJ ODZYSKAĆ?**
MPU Vorbereitung („Idiotentest“)
mgr psychologii **Małgorzata Voelkel**
Profesjonalne przygotowanie do testów psychologicznych i medycznych. Bezpłatna konsultacja. **100% Zdawalności**
Billy-Wilder-Promenade 32, 14167 Berlin,
www.mpu-in-berlin.de
Tel.: 030 47980232; Tel.: 0152 33578752
e-mail: malgorzata.voelkel@onet.pl

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing. Michael Żurek
partner DAT, SCHWACKE, KÜS, ADAC
BEZPŁATNE PORADY TELEFONICZNE

zadzwoń, poradź się bezpłatnie, zanim zadzwonisz do ubezpieczalni!
- dla poszkodowanych (bez winy), **BEZPŁATNIE**
- ocena szkód powypadkowych dla niemieckich lub polskich ubezpieczalni (Gutachten)
- pomoc w uzyskaniu odszkodowania
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta, krótkie terminy
Funk 0163 - 24 007 01, (030) 76678600
www.michael-zurek.de

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY
Dariusz Massel

Usługi:

- Kosztorys po wypadku OC - Gutachten
- Kosztorys Auto-Kasko AC
- Wycena wartości pojazdu
- Pomoc przy likwidacji szkód krajowych oraz zagranicznych

Dipl. Wirtschaftsjurist
certyfikowany rzeczoznawca przez PersCert TÜV Rheinland
Lindenufer 17, 13597 Berlin
E-mail: massel-sv@gmx.de
Tel.: 030 / 50 34 86 82
☎ 0172 / 978 68 15

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY
E. POGODZINSKI

Geprüfte Qualifikation
Prüfzeichen gültig bis: 30.09.2023
www.tuv.com
ID 000039894

MIAŁEŚ WYPADEK, SKORZYSTAJ Z PRAWA DO NIEZALEŻNEJ WYCENY SZKODY
poradź się zanim postawisz fałszywy krok
PIERWSZA PORADA - BEZPŁATNA -

- rzeczoznawca certyfikowany przez TÜV
- wycena szkód powypadkowych – Gutachten
- wycena wartości pojazdu

www.kfz-gutachten-pogo.de

Funk: 0178 3490159 Tel-Fax: (030) 64493125

MD TOP UMZÜGE składanie mebli, transport IKEA, przeprowadzki, opróżnianie piwnic, rozliczenie dla Arbeitsamt. Posiadam 2 busy kontenerowe i ubezpieczenie na przeprowadzki. Tel.: **0176 83392933**
E-mail: marekopuchowicz@aol.de **MD TOP UMZÜGE**

TOMEK transport&przeprowadzki

- profesjonalne przeprowadzki, punktualność i rzetelność wykonania usług z ubezpieczeniem
- przewozy mebli (IKEA, Höffner, itd...)
- opróżnianie mieszkań i piwnic
- przewozy materiałów budowlanych i narzędzi (Bauhaus, Obi,...)
- wywóz rzeczy do BSR

Tel.: 01577 3670602 lub 030 55142631

Reprezentanci Polski w Berlinie? Zaplanuj sportowy kalendarz

Piłkarska Bundesliga, niegdyś pełna regularnie grających Polaków, dziś świeci pustkami. W koszykówce mieliśmy czterech reprezentantów Polski zakontraktowanych w Niemczech, dziś ostał się tylko Aleksander Dziewa w Hamburgu. Nadal jednak możemy dopingować biało-czerwonych na stadionach i halach Berlina. Kiedy, gdzie? Zapraszam do lektury.

<https://www.mvpmagazyn.pl/artykul/doczekal-sie-olek-balcerowski-zadebiutowal-w-eurolidze>

Piłkarska Bundesliga – krajobraz po meczach na szczycie

Niestety, najlepszy mecz sezonu szczyptornistów z udziałem Polaka w Berlinie już się odbył. 19 października w hali MSH, miejscowe Lisy podejmowały MT Melsungen z Adamem Morawskim w bramce. Było to starcie pierwszej i drugiej siły Bundesligi, z którego zwycięsko wyszli gospodarze z wynikiem 37:31, dopingowani przez 9000 fanów. Polski bramkarz wystąpił jako zmiennik Simicia, wpuścił siedem goli, nie popisał się żadną paradą. Jeszcze we wrześniu w stolicy Niemiec stawili się gracze z SC Magdeburg. W tym zespole już ósmy sezon występuje Piotr Chrapkowski, który rok temu wygrał Ligę Mistrzów. W reprezentacji Polski rozegrał niemal 150 meczów, a i dziś, w wieku 35 lat stwierdza krótko:

„Stawię się na każde wezwanie, kadrze się nie odmawia.”

Jego czas jednak powoli przemija, a zarówno w klubie, jak i w barwach narodowych, służyć może głównie doświadczeniem.

Piłkarska Bundesliga – I i II Bundesliga w Berlinie

Przez lata mieliśmy mocną reprezentację Polonii w najwyższej klasie rozgrywek niemieckiej Bundesligi. Odkąd jednak Lewandowski

<https://fck.de/de/polnischer-nationalspieler-tymoteusz-puchacz-verstaerkt-den-fck/>

przeniósł swój talent do Barcelony, a Gikiewicz broni w lidze tureckiej, zrobiło się jakby skromniej, nie mówiąc już o porównaniu do czasów wielkiej trójki z Dortmundu. Kogo oglądać w sezonie 2023/2024, na który stadion się wybrać? Sprawdźcie.

10 lutego 2024 – Union Berlin – Wolfsburg, gra (?) Jakub Kamiński

Rok temu w maju stawałbym w ciemno, że Kamiński wybiegnie na boisko, ba, mógłbym się zakładać, że ze słabszymi rywalami strzeli gola. Ostatnimi czasy nasz reprezentant gra w Bundeslidze małe minuty, Niko Kovac stawia głównie na nowe nabytki klubu. 21-latek ma z jednej strony czas na sensowne budowanie kariery, z drugiej właśnie teraz potrzebuje jak największej okazji, by sprawdzić się w sytuacjach meczowych na najwyższym poziomie. W rewanżu z Mołdawią wszedł, a jakże, z ławki, mając swoje okazje na boisku. Ostatecznie jednak nie dał nam upragnionego gola prowadzącego do wygranej ze zdecydowanie niżej notowanym przeciwnikiem.

11 maja 2024 – Hertha Berlin – FC Kaiserslautern, gra Tymoteusz Puchacz

Nasz obrońca nie ma szczęścia. Cekał cierpliwie na powrót do reprezentacji, dostał w końcu powołanie od Michała Probiezka, po czym doznał kontuzji w meczu z Hannoverem 96. Puchacz miał już w tym sezonie swoje momenty, jak w wygranym 3:1 spotkaniu z FC Nürnberg, w którym strzelił gola i zaliczył asystę. Na bramkę zdobytą w rozgrywkach ligowych czekał ponad dwa lata... Zobaczymy, w jakiej formie Puchacz zawita do Berlina, kontuzja, z którą obecnie się boryka, nie wymaga na szczęście długotrwałej rehabilitacji.

Koszykarze wśród elity

Balcerowski, Dziewa, Ponitka – reprezentanci Polski w koszykówce zagrają przeciwko Albie Berlin w rozgrywkach Euroligi i Bundesligi. Warto przyjść i dopingować ich w Mercedes Benz Arena, w której w 2022 roku pokonał podczas Eurobasketu wielką Słowenię z Luką Doniciem w składzie. Bilety są dostępne na stronie Al-

batrosów – albaberlin.de, a ich ceny zaczynają się od 15 euro.

10 listopada 2023 – Panathinaikos Ateny, zagra Olek Balcerowski

Olek Balcerowski to podpora naszej kadry narodowej, rocznik 2000, 215 centymetrów wzrostu, potężny zasięg ramion i jeszcze większa pewność siebie, zbudowana przede wszystkim w reprezentacji. Do Panathinaikosu Ateny trafił z Gran Canaria, gdzie solidnie zaprezentował się w prestiżowych rozgrywkach EuroCup. Latem trenował jeszcze w USA z utytułowanym zespołem Boston Celtics, by ostatecznie podpisać kontrakt z greckimi Koniczynkami.

Początki Olka w lidze greckiej nie są proste – charyzmatyczny trener Ergin Ataman zdecydowanie częściej stawia na francuskiego środkowego – Mathiasa Lessorta. Balcerowski na parkiecie spędza średnio po kilkanaście minut, a jego statystyki mówiąć delikatnie, nie powalają. Los może odmienić się jednak w Berlinie, do którego reprezentant Polski przyjeżdża w ramach rozgrywek Euroligi. Z pewnością będzie to wyrównane spotkanie i piękny show w Mercedes Benz Arena.

31 marca/1 kwietnia – Hamburg Towers, Aleksander Dziewa

Polski środkowy trafił do Hamburga ze Śląska Wrocław i cieszy się sporym zaufaniem w nowym zespole. Widać, że ma swoje zagrywki, są na niego zaplanowane akcje. Potrafi przekuć je na mocne statystycznie występy, także w lidze EuroCup. Przeciwnko London Lions zdobył 28 punktów, na skuteczności 10/12 z gry). Oby tak dalej, aż do przełomu marca i kwietnia.

4 kwietnia 2024 – Partizan Belgrad, zagra Mateusz Ponitka

Kapitan Polski. W reprezentacji gracz, który nigdy nie zawodził, uznawany za obecnie najlepszego polskiego zawodnika, uwzględniając w rankingu Jeremiego Sochana z NBA. W Partizanie nie może jednak zabłysnąć. Fanatyczni kibice, legendarny trener Zeljko Obradović, presja oczekiwań, a także problemu z kontuzjowanym barkiem. Ponitka kocha wyzwania, wierzę, że wystarczy dać mu więcej czasu, a do Berlina przyjedzie już w doskonałej dyspozycji. Warto być na meczu także ze względu na atmosferę, jaką stworzą w hali serbscy kibice!

Misie Polarne także w formie

Union i Hertha spisują się w tym sezonie poniżej oczekiwań. ALBA jest w przebudowie, w Eurolidze przegrała już trzy mecze z rzędu. Na drugim biegunie znajdują się piłkarze ręczni, Lisy nie zaznały jeszcze porażki we wszystkich rozegranych dziesięciu meczach sezonu. Pierwsze miejsce w lidze hokejowej zajmują również Eisbären Berlin. Jest więc w czym przebierać, jest więc co oglądać. Wystarczy zarezerwować bilet i cieszyć się sportem w najlepszej postaci. Jakościowy sport to wciąż jedna z zalet życia w stolicy Niemiec.

Grzegorz Szklarczuk

<https://www.hna.de/sport/mt-melsungen/mt-melsungen-torwart-adam-morawski-hat-gute-erinnerungen-an-fuechse-berlin-92110073.html>

MIELONE ZE STAREGO PRZEPIŚNIKA

Stare przepiśniki mają w sobie magiczną moc. Widnieją na nich ślady częstego używania i co najważniejsze przepisy były pisane ręką osoby nam drogiej, której już nie ma wśród nas, przywołują wspomnienia i nastrojają tęskno za tymi, co odeszli.

Kochani, jedna ze znajomych pracuje od lat, jako opiekunka w Niemczech. Nie tak dawno przywoziła ze sobą fantastyczny przepis od wspaniałego dziadka Motylka.

A dlatego Motylka, bo jak raz otworzyła starą szafę wyleciały mole, a pan Wilhelm z promiennym uśmiechem zawołał „o motylki” i tak został dziadkiem Motylkiem.

Przepis jest dość stary i przypuszczałem, że już zapomniany, ale nie, z niemałym zaskoczeniem zobaczyłem, że dostępny jest w Internecie, ktoś go wskrzesił i ożywił. Bardzo łatwy, niedrogi a co najważniejsze danie jest naprawdę przepyszne. Zapraszam. Doprawiamy według uznania tak, aby nam smakowało.

Składniki:

- mięso mielone - 1 kg
- ziemniaki – 2 szt. średnie
- marchew – 2 szt. średnie
- cebula – 2 szt. średnie
- czerwona papryka - 1 sztuka
- koperek i pietruszka – po kilka gałązek
- czosnek – 4 ząbki
- jajka - 2 sztuki
- sól – płaska łyżeczka
- pieprz czarny – płaska łyżeczka
- czerwona papryka – płaska łyżeczka
- Rozmiar blaszki do pieczenia 35 x 42 cm

Salatka nr 1

- cukier – 1 płaska łyżeczka
- ocet - 5 ml
- oliwa z oliwek - 30 ml
- woda - 30 ml
- czerwona cebula - 1 sztuka
- cebula - 1 sztuka
- koperek i pietruszka – po kilka gałązek

Salatka nr 2

- kapusta kiszona z marchewką - 250 g
- ogórki kiszane - 3 sztuki
- cebula - 1 sztuka
- oliwa z oliwek - 30 ml
- pieprz czarny – duża szczypta

Na tarce o dużych oczkach ścieramy marchew, cebulę i ziemniaki (odcisnąć). Dodajemy do mięsa mielonego, które umieszczamy w sporej misce, aby swobodnie je wymieszać. Doprawiamy pieprzem, papryką, solą, dodajemy drobno pokrojoną paprykę, dwa jajka i posiekaną pietruszkę z koperkiem. Wszystko dokładnie mieszamy, aby mięso i warzywa utworzyły zwartą masę.

Z uzyskanej masy formujemy klopsy (1 kg – 10 klopsów) i układamy na blasze wyłożonej papierem do pieczenia. Łyżką robimy karby na klopsach, aby je lekko spłaszczyć i umożliwić dokładne upieczenie. Blachę

wkładamy do pieca i klopsy pieczemy 30 minut w temperaturze 190 st. C.

W międzyczasie przygotowujemy sałatkę z cebuli i drugą z kapusty. Cebule kroimy w piórka i w małej misce mieszamy z sosem Vinegrette. Odkładamy na bok i szybko przygotowujemy drugą sałatkę z kapusty kiszonej. Kroimy ogórki, cebulę w kostkę i po doprawieniu mieszamy wszystko z kapustą. Po upieczeniu układamy klopsy na talerzu 2-3 na osobę, posypujemy sałatką z cebuli i obok układamy porcję sałatki z kapusty. Można do tego podać ryż, ziemniaki puree, co kto lubi. Mięso nie jest tłuste, pieczone a niesmażone na oleju. Smacznego.

CENNELONI Z MIELONYM

Jak świat długi i szeroki mięso mielone jest bardzo lubiane. Każda kuchnia regionalna obfituje w potrawy z mięsem mielonym. Największą skarbnicą są stare zeszyty naszych babć, mam, ciotek, w których odnaleźć można naprawdę cudowne zapomniane specjały. A oto włoski specjał, tradycyjny, z serca Toskanii. Prosty w wykonaniu, niedrogi i można wiele kombinacji własnych wprowadzić według uznania.

- 1/2 kg mięsa mielonego wieprzowo-wołowego
- 1 cebula
- 1 jajko
- 2 ząbki czosnku
- makaron cannelloni (10-12 sztuk)
- 300 ml passaty pomidorowej lub przecieru
- sól, pieprz
- tymianek
- sproszkowana papryka słodka/ostra
- ziola prowansalskie
- garść startego sera żółtego
- olej roślinny

Cebulę obieramy, oczyszczamy, kroimy bardzo drobno, podsmażamy na oleju. Mięso mielone doprawiamy i dodajemy do cebuli, smażymy kilka minut. Ser ścieramy na dużych oczkach tarki, ząbek czosnku obieramy i rozgniatamy. W misce umieszczamy podsmażone mięso z cebulą, dodajemy czosnek, ser i przyprawę. Do całości wbijamy jajko. Mieszamy. Powstałą masą faszerujemy rurki makaronu (nie gotujemy ich!) przy pomocy małej łyżeczki. Wypełnione rurki układamy w lekko natłuszczonym naczyniu żaroodpornym. Do kielicha blendera wlewamy passatę/przecier, dodajemy ząbek czosnku i szczyptę ziół prowansalskich, miksujemy całość. Powstałym sosem polewamy rurki, a następnie posypujemy je serem. Zapiekamy danie ok. 40 - 45 min. w temp. 180 stopni. Podajemy gorące polane resztką sosu z zapiekania. Smacznego!

Bogusław Sypień

POLONIJNE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNE I KULTURALNE BERLIN – PTTIK BERLIN

„PTTIK Berlin” zaprasza w listopadzie na spacer po Cmentarzu Waldfriedhof Dahlem w Berlinie

Spotykamy się w niedzielę, 12.11.2023 o godz. 11:00 na końcowym przystanku autobusu 285, który staje przy U- Oskar Helene Heim oraz S- Zehlendorf.

Listopad to szczególnie miesiąc, który motywuje do zadumy, zamyśleń i spacerów wśród kolorowych liści zwłaszcza z dala od miejskiego zgiełku, aby poddać się refleksji i wspomnieniom, dlatego zgodnie z naszą listopadową tradycją zwiedzania cmentarzy zapraszamy w tym roku na spacer po cmentarzu Waldfriedhof Dahlem.

Cmentarz ten znajduje się w dzielnicy Steglitz - Zehlendorf na skraju lasu Grunewald i dzięki temu jest najbardziej parkowym cmentarzem w Berlinie. Waldfriedhof Dahlem zaliczany do najmłodszych cmentarzy w Berlinie założony został na obszarze ponad 75 tys. m² w latach 1931 – 1933 wg projektu Alberta Brodersen. Na głównym planie widoczne są przede wszystkim drzewa, najczęściej leśne sosny i syberyjskie świerki, natomiast groby ustawione są geometrycznie wzdłuż żywopłotów. Zgodnie z pierwotną koncepcją założycieli cmentarza nie dopuszcza się do dzisiaj budowania okazałych grobowców, a na grobach rzucających się w oczy pomników

i ogromnych rzeźb. Pomędzy wysokimi świerkami i gęstymi żywopłotami znajdują się groby wielu znanych artystów, pisarzy, muzyków i polityków. Jak np. grób Haralda Juhnke, Gottfrieda Benn, Heinza Berggren czy Marie Elisabeth Lüders i byłego Budesprezydenta Richarda von Weizsäcker.

Na tym cmentarzu tuż za kaplicą spoczywa 288 ofiar wojny i przemocy. Kaplicę cmentarną zaprojektował i zbudował w latach 1931-32 Heinrich Schweitzer w stylu ekspresyjnego realizmu. Również Heinrich Schweitzer jest twórcą domu wartownika cmentarza oraz dwóch budowli bramowych posiadających sklepienia arkadowe, z których jedna połączona jest z kwiaciarnią, druga z otwartą halą.

W imieniu „PTTIK BERLIN” na spacer zaprasza Elżbieta Potępska, przewodnik po Berlinie i Poczdamie.

Adwent 2023 proponujemy rozpocząć z nami we Frankfurcie/O. w pierwszą sobotę grudnia, **02.12.2023**. Monika zaprasza w imieniu „PTTIK Berlin” na spacer po Frankfurt/O, odwiedzić tamtejszego jarmarku świątecznego z możliwością szybkich zakupów lub obiadu w Słubicach.

Dodatkowo, przy dobrej pogodzie! w drodze powrotnej Glühwein w miasteczkach wschodniej Brandenburgii: Müllrose i Beeskow! **Spotkanie grupy: Frankfurt/O o godz. 12:31 G. 9 (RE1 np. Friedrichstr.11:16)** Planowany powrót do Berlin- Königs Wusterhausen 19:25.

Więcej szczegółów i ewentualne zmiany wynikłe z powodów od nas nie zależnych (np. DB) na: www.pttik-berlin.de

Propozycje spacerów są bezpłatne i nie dajemy grupowego ubezpieczenia.

Waldfriedhof, foto Elżbieta Potępska

PTTIK BERLIN – Elżbieta Potępska, przewodnik po Berlinie i Poczdamie, tel.: 030 815 89 14, e-mail: kontakt@pttik-berlin.de

Zwyczaje na 1 listopada

Strzeplnij białym obrusem na szczęście. W dniu 1 listopada ludzie przychodzą na cmentarze, by zapalić symboliczne światło znicza na grobie bliskiej nieżyjącej już osoby. Jest to pewnego rodzaju sposób ponownego spotkania się z tą osobą, chociaż już jej nie ma w wśród żywych.

Strzeplnij białym obrusem na szczęście

W dniu 1 listopada ludzie przychodzą na cmentarze, by zapalić symboliczne światło znicza na grobie bliskiej nieżyjącej już osoby. Jest to pewnego rodzaju sposób ponownego spotkania się z tą osobą, chociaż już jej nie ma w wśród żywych.

Od wieków średnich

Uroczystość Dnia Zmarłych zaczyna swój początek ze średniowiecznego zwyczajów oddawania czci osobom nieżyjącym. Wówczas to rozpowszechniła się świadomość ludzka, że zmarli są dalej z nami i często pomagają nam i udzielają cennych rad. Jednocześnie też w szczególny sposób oddawano cześć męczennikom, którzy oddali życie za wiarę w Chrystusa. Często zatem wspomniano te osoby podczas modlitw w dniu 1 listopada, prosząc je o pomoc i radę. Nasilenie modlitw do świętych męczenników zaznaczało się już w październiku, kiedy to szły do dnia zmarłych. Z biegiem czasu

nie tylko za zmarłych modlono się w domach, ale ludzie zaczęli odwiedzać masowo groby zmarłych, zanosząc im światło w postaci oliwnych kaganów. Zdarzało się też często, że składano im na grobach plecionki z gałęzi drzew iglastych. Odwiedzanie tego dnia grobów jest zwyczajem znanym niemal wszystkim ludziom i pokoleniom.

Stara legenda

Według legendy staroirlandzkiej mieszkał przed laty na Zielonej Wyspie zły chłopak o imieniu Jack. Pewnego razu sam księżę piekielny nie mógł już patrzeć na zachowanie Jacka, postanowił zatem zabrać go żywcem do piekła. Kazał mu przyjść na pobliski cmentarz o godzinie dwunastej w nocy. Jack, aby rozświetlić sobie drogę na cmentarz, wydrążył srodek dyni, aby tam wlać olej, który następnie podpalił. Z tak wykonanym kagankiem przybył nocą Jack w miejsce, gdzie umówił się z diabłem. Od tej pory na grobach ludzie palą znicze, aby oświetlić choć raz w roku pozagrobowe życie zmarłym.

W dwudziestym stuleciu

W Polsce jeszcze na początku XX stulecia, podczas uroczystości Dnia Zmarłych, szczególną pieczę otaczano cmentarnych żebraków i tzw. proszalnych dziadów. Tacy właśnie biedni ludzie zwyczajowo siedzieli zawsze przy bramie cmentarnej i prosili ludzi o wsparcie. Nigdy nie odmawiano tym ludziom paru groszy, a dodatkowo gospodynie domowe piekły w duchówkach placki dla nich zwane powalkami lub heretyczkami. Pieczono te placki dwa dni wcześniej, ponieważ w dniu 1 listopada dusze zmarłych przodków wracały do swoich domów. Nie mogły być wówczas w domach gorące piece i duchówki, ponieważ dusze zmarłych boją się wszystkiego co gorące i kojarzy się z piekłem. Piec był bowiem ulubionym miejscem przebywania duchów, dlatego też na piecu ustawiano dla nich jadło i święconą wodę do popicia.

Ile pieczono heretyczek

Zgodnie z tradycją zawsze wypiekano tyle heretyczek, ilu było zmarłych w danej rodzinie.

Obdarowani też chlebkiem żebracy cmentarni również modlili się za dusze zmarłych tej rodziny, od której dostali chlebki. W niektórych regionach Polski dawano żebrakom też pieniądze, kaszę i ser.

A wieczorem...

Wieczorem 1 listopada rodzina gromadziła się w domu na modlitwie w intencji zmarłych. Gospodynie na stole, koniecznie przykrytym białym wytrzępanym obrusem, umieszczały żur i gotowane ziemniaki. Po modlitwie wszyscy domownicy zasiadali do stołu. Ale z samego rana gospodynie zanosyły też żur cmentarny swoim zmarłym na groby. Rozlewały go po trosze na grób zmarłego, aby i on się z lekka posilił. Zwyczaj „karmienia zmarłych” wyrósł z tradycji przedchrześcijańskiej. Wtedy to na grobach stawiano chleb, miód i kaszę. Urządzano też na cmentarzach uroczystości „dziadów”. Polegało to na wywoływaniu dusz zmarłych i zasięgnięciu od nich rad.

Palenie ognisk

Innym akcentem święta zmarłych było palenie ognisk. Płonęły one zazwyczaj na rozstajach dróg, aby wskazywały one kierunek wędrującym duszom, a przy okazji przy ogniu mogły się one ogrzać. Na przełomie XVI i XVII stulecia, zaczęto palić ogień na grobach. Do takich ognisk spluwano, wymawiając wszystkie zale i pretensje jakie dana osoba miała względem osoby zmarłej. Na końcu tego rytuału wrzucano do takich ognisk kwiaty, aby zmarły wiedział, że darowane mu zostały wszystkie winy. Dawniej, gdy panowała bieda wśród społeczności wielu krajów, nie wyrzucano ubrań po osobie zmarłej. Ale właśnie dnia 1 listopada wietrzono szafy z ubraniami zmarłego, a także koce, którymi się w chłodne wieczory okrywał.

Dziś zamiast ognisk na grobach zmarłych zapalamy znicze. Zamiast spalić w ogniu kwiaty, zostawiamy je na płytach grobowych. Ale w niektórych domach została tradycja trzepania białych obrusów w dniu 1 listopada, są one symbolem przebaczenia win zmarłemu i ogólnego szczęścia osób żyjących.

Ewa Michałowska-Walkiewicz

wiewiórka od Disneya		rumuńskie auto	tam zmiana opon w F1		np. "Mars"		zamorskie posiadłości	powiązane tworzą tratwę	... Duna-way, aktorka		terapia dla ópuna		wtórna obróbka zdjęcia		głos Pavarotiego
producent żelków							magiczny napój		Agassi, tenisista						ośrodek pionierów na Krymie
			dary, zdolności								twórcza				
czarny materiał									wydawca książek						
na drewnianym koniku	urzędnik dawnej Polsce	mnich z zakonu Loyoli	głębokie wody						wzniosły wiersz	walczyli w XVII-XVIII w	Cobain z Nirvany				
								kompanem z bałwanem				artykułacja, wymowa		niebieski barwnik kadziowy	
hodowlane zwierzę z broda	duże miasto nad Irtyszem		przechodzą przez ulicę						Jerzy, trener			zwierzę łowne			
				Bruckner, kompozytor		trudne do osiągnięcia							gaz wokół nas		syn Dedala
Andrzej, reżyser					wokalistka Maanam	miejsce walki bokserów						ma Koran za kodeks			
przetak, rzeszoto					Wielka - dawniej w TV		herb szlachecki, Powąła								
					pierwiastek o l.at. 44							ćwiczenia z medytacją			
gra za gazę	formacja Grechuty						kuzyn krokodyla								

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

Kontakty – bezpłatny miesięcznik polonijny, ukazujący się systematycznie od 1995 roku w Berlinie i Brandenburgii oraz na stronie www.kontakty.org
 Kontakty ukazują się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Ogłoszenia przyjmujemy do 20-tego każdego miesiąca wraz z dowodem wpłaty!
Adres redakcji: Kontakty, Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850, e-mail: webmaster@kontakty.org

W pilnych sprawach tel. kom.: 0176 21137428 oraz 0178 6990385

Postbank Berlin IBAN: DE07 1001 0010 0517 3861 07, BIC (SWIFT): PBNKDEFF

Godziny otwarcia: przyjmowanie reklam od wtorku do czwartku w godzinach od 10:00 do 17:00 lub na umówiony termin

Zespół redakcyjny: Redaktor naczelna/ wydawca: Marianna Klon, tel.: 0176 21137428

Redakcja: Izabela Klon-Dziągwa, Andrzej Klon, Marta Szymańska, Anna Burek, Jakub Tosik, Tomasz Klon, Grzegorz Szklarczuk

OD REDAKCJI: Uwaga! Prace prosimy przysyłać w formatach: *TIF, *EPS (level 2), *PDF (high quality), *CDR (max. v13), *JPG. Wszystkie użyte czcionki w dokumencie powinny być dostarczone oddzielnie w formacie OpenType lub zamienione na krzywe, rozdzielczość map bitowych nie niższa niż 300 dpi, w palecie kolorów CMYK. W innych przypadkach moduły mogą różnić się od przesłanych przez Państwa projektów, ZA CO REDAKCJA NIE ODPOWIADA! Zastrzegamy sobie prawo do skracania tekstów nadesłanych do redakcji i zmiany tytułów.

Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam ogłoszeń. Wszelkie przedruki i kopiowanie bez zgody redakcji zabronione. Mamy prawo odmówić zamieszczenia reklam i ogłoszeń jeśli ich treść i forma są sprzeczne z charakterem czasopisma „KONTAKTY”

Miejscowym sądem jest sąd w Berlinie. Prawem obowiązującym jest prawo niemieckie.

UWAGA: ze względu na utratę jakości oraz liczne błędy drukarskie, reklamy nie mogą być wypuszczane z programu Word.

Zasady odpłatności:

Ogłoszenia drobne i towarzyskie do 25 słów - 17 Euro (powyżej 0,50 Euro za każde słowo). **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: czarno-białe - 1,50 Euro, w kolorze - 1,90 Euro. **Ogłoszenia firmowe** - 1 cm²: strona 3 i ostatnia w kolorze - 2,50 Euro. **Ogłoszenia ekspresowe w internecie** (do 20 słów) - 10 Euro za miesiąc ekspozycji. **Ceny bez podatku.**

Uwaga! Przy wpłatach do 7 dni za ogłoszenia ramkowe pow. 30 Euro udzielamy rabatu: 3 miesiące - 5%, 6 miesięcy - 10%, 12 miesięcy - 15%. Reklamy firmowe (powyżej 9 cm x3 cm) zlecone do opracowania przez grafika „KONTAKTOW” płatne 30 Euro.

Dojazd: S+U 9 Bahn / stacja Rathaus Steglitz, przesiadka na Bus 186, kierunek Lichterfelde-Süd, przystanek docelowy: Gärtnerstr.

W naszej ofercie ponad 200 modeli samochodów wielu renomowanych marek!!!

• Renault • Mercedes • Audi • BMW • Volkswagen • Nissan • Mini • Opel • Toyota • Dacia •

Propozycje pana Szulca na LISTOPAD 2023!!!

BMW - 528 I SCHIEBEDACH / MEMORY / SOFT-LOSE / 8XREIFEN / HUD

180 kW (245 PS), 102.600 km, benzyna, 2010, skrzynia biegów automatyczna, centralny zamek, czujnik deszczu, elektryczne szyby, podgrzewane fotele, system nawigacji, czujniki parkowania z przodu i tyłu

Cena: 18.980 €

RATY od 149 €/mies.

MERCEDES-BENZ SPRINTER 214 CDI KLIMA/ RÜ.KAMERA

105 kW (143 PS), 362.000 km, diesel, 2018, skrzynia biegów manualna, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, drzwi przesuwane, bluetooth, Port USB, kamera cofania, zestaw głośnomówiący

Cena: 14.780 €

RATY od 139 €/mies.

KIA - SORENTO PLATINUM EDITION 4WD 2.2 CRDI
147 kW (200 PS), 98.700 km, diesel, skrzynia biegów automatyczna, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, wielofunkcyjna kierownica, szyberdach, komputer pokładowy, czujnik deszczu

Cena: 25.670 €

RATY od 189 €/mies.

AUDI - A4 AVANT AMBIENTE 3.0 TDI DPF

150 kW (204 PS), 165.000 km, diesel, skrzynia biegów automatyczna, klima, wielofunkcyjna kierownica, bluetooth, kontrola głosu, boczne poduszki powietrzne, czujnik deszczu, hak holowniczy, tempomat

Cena: 14.980 €

RATY od 129 €/mies.

RENAULT - CAPTUR VERSION S 1.3 TCE 150

110 kW (150 PS), 66.761 km, benzyna, skrzynia biegów manualna, klima, wielofunkcyjna kierownica, bluetooth, światła przeciwmgielne, system nawigacji, system start-stop, reflektory LED

Cena: 15.890 €

RATY od 129 €/mies.

RENAULT - TRAFIC KASTEN L2H1 DOKA 2,9T KOMFORT 1.6 DCI 145 ENERGY

107 kW (145 PS), 218.742 km, diesel, skrzynia biegów manualna, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, zestaw głośnomówiący, komputer pokładowy, tempomat, system nawigacji

Cena: 19.990 €

RATY od 179 €/mies.

HYUNDAI - I30 CLASSIC 1.4

73 kW (99 PS), 79.500 km, benzyna, 2013, skrzynia biegów manualna, klima, centralny zamek, światła przeciwmgielne, MP3, Port USB, komputer pokładowy, światła LED do jazdy dziennej

Cena: 8.780 €

RATY od 79 €/mies.

NAULT - KOLEOS INTENS 4X4 2.0 DCI 175 FAP ENERGY

130 kW (177 PS), 99.500 km, diesel, 2018, skrzynia biegów manualna, klima, centralny zamek, elektryczne szyby, bluetooth, kontrola ciśnienia w oponach, czujnik deszczu, zachowana historia serwisowa

Cena: 19.890 €

RATY od 189 €/mies.

Posiadamy w naszej ofercie ponad 300 aut.

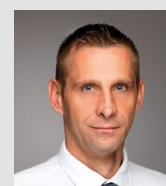
Zobacz nas na:

www.renault-kaufmann.de, www.autokomis-berlin.pl

Oferujemy sprzedaż ratalną oraz leasing samochodów nowych i używanych!

Dogodne spłaty rat dla osób posiadających firmy lub zatrudnionych w Niemczech

Zapewniamy usługi serwisowe oraz przeglądy techniczne w naszych firmowych warsztatach!

p. Cezary Szulc

Tel.: 769923-25

Jedyna tego typu firma w Niemczech. Co nas wyróżnia ?

tradeoffice24.com GmbH, Piotr Winiarski, CEO
Westhafenstr.1 | 13353 Berlin
Tel.: +0049 30 21966038 | Fax: +49 30 21966174
office@tradeoffice24.com
www.tradeoffice24.com

Tylko u nas w jednym miejscu, w jednym zespole i według branży:
wielojęzyczni inżynierowie, ekonomiści, prawnicy, doradcy podatkowi i ubezpieczeniowi,
eksperti marketingu międzynarodowego, tłumacze • Organizacja dystrybucji
towarów i usług • Stała opieka w trakcie otwierania i działalności firmy.
Oferujemy adres, serwis biurowy, prowadzenie księgowości, prowadzenie reprezentacji
i przedstawicielstw firm z Polski • Eksport, import, handel, produkcja.
Międzynarodowe targi i giełdy kooperacyjne. Strategia. Projekty.

Poland Business Center World
Światowe Stowarzyszenie Firm Polskich i Polonijnych

info@PolandBusinessCenter.world
www.PolandBusinessCenter.world

AGENCJA IMPREZ ROZRYWKOWYCH KLON zaprasza na POLONIJNY BAL KARNAWAŁOWY 27 STYCZNIA 2024

OMEN-BAND

Wracamy po 3 letniej przerwie covidowej do Polonijnego Balu, który jest tradycją od 1995 roku. Serdecznie zapraszamy stałych bywalców i nowych gości, by wspólnie przeżyć choć jeden dzień karnawału 2024.

Bal odbędzie się w dniu 27 stycznia 2024 roku w sali Palais am See, Tegel, Wilkestr. 1.
Bilety do nabycia w biurze miesięcznika „Kontakty”
przy Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 324 16 32, 0178 6990385, 0176 21137428